

ELŐFIZETÉS

HELYBEN: Egy évre 24 korona. Egy hónapra 2 korona. VIDÉKEN: Egy évre 28 korona. Egy hónapra 2 k. 40 f. HIRDETÉSEK: 8-hasos petit sor egyszer 20 fillér. Min. en következőnél 16 fillér. Súlyegdíj külön 60 fillér. Nyilatár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

József főherceg-ut 22. sz. TELEFON-SZÁM: 141.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, június 26.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérezik: A béharcz. A gabonaárak. A kínai háború. A trónörökös esküvéje. Leleplezett csalóbanda. Az aradi evezősök gyzelme. A sztrájk epizódjai. A vőlegény gyilkor. Königsvarter bár válópöre. Revolvermerénnyel egy kanonok ellen. A közutak aszfaltja. Tárca: Kutya-izsófia. Irta: Anatole France. Csajok: Az izsófia. Irta: Alphonse Daudet.

A béharcz.

Arad, június 25.

A sztrájkoló villamos kalauzok és kocsivezetők jó példát adtak arra, hogy a sztrájk és a rendes magatartás nem összeférhetlen dolgok. Egy tegnap történt kisebb fajta rendzavarástól eltekintve üggyadt munkásemberekhez méltó magatartást tanusítottak.

pedig olyan határozatokról kapunk hírt, amely minden valószínűség szerint meg fogja hozza a békés kiegyezést. A sztrájkolóknak ugyanis több küldöttükkel a határozása után lemondtak a sztrájkjukról. Túlra meg kell látni, hogy az igazgatóság részéről mindaddig nem tarthatnak engedékenységre igényt, amíg ők maguk makacsul ragaszkodnak követeléseik minden pontjához.

Elhatározták ennél fogva, hogy az érdekeltek tényezőktől független bírák döntését kérik ki. Miután az igazgató ma délben újra nem fogadta a sztrájkolóknak küldöttességét, Márkus József Budapest főpolgármesteréhez és Rudnay Béla főkapitányhoz fordultak. Közbenjárásukat kérték ki az igazgatóság és az alkalmazottak közti megegyezés érdekében.

Már abban is megállapodtak, hogy ha az sem vezet célhoz, Hegedűs Sándor kereskedelemügyi minisztert kérik fel, hogy a sztrájk vitás kérdéseiben a választott bírói tisztet elvállalja. Hallgassa meg mind a két felet, az igazgatóságot és sztrájkolókat és aztán döntsön. Döntésének a sztrájkolóknak alávetik magukat.

A sztrájk megoldásának ez a módja Franciaországban már évek óta ismeretes. Tavaly is a nagy bányászsztrájk alkalmával Waldeck-Rousseau miniszterelnököt kérték fel a munkások, hogy mint választott bíró ítélkezzen ügyükben. A francia miniszterelnök elfogadta a tisztséget, döntésének a munkások alája vetették magukat és már harmadnapra munkába álltak.

Mindenestre kívánatos, ha az a közutak vasut alkalmazottai méltányos kívánságokkal kísérelik meg helyzetük javítását, sőt alapjában véve nem is egy jó állapotot akarnak ők teremteni maguknak,

csak a jelenleg valóban lehetetlen rendszert türethetőbbé tenni némileg.

Jól tudja ezt a vállalat igazgatósága is, sőt Jellinek Henrik vezérigazgató, ki vasárnap kora reggel személyesen jelent meg a sztrájkolóknak között, egyenesen kijelentette, hogy elismeri, miszerint az alkalmazottak anyagi helyzetének javítására célzó mozgalom jogos és helyes. Ha mégis nem teljesítette az elégedetlenek követeléseit, az azért történt, mivel kifogásolja a formát, melyben a mozgalmat megindították.

Ez az egy pont az, melyben némileg méltányolható volna a vállalat vezetőségének álláspontja, csak hogy ezt az egy pontot is megengedje az a körülmény, hogy a sztrájkolóknak nem egyszer fordultak már kérelemmel az igazgatósághoz, elpanaszolván türethető helyzetüket, kétségbeejtő színekkel festvén le, hogy mi az, mikor több száz családos embernek nincs módjában hetenként legalább egy napot tölteni el családi körben, hogy a terhes, felelősségteljes munkához ezen az egy napon egyáltalán nem tudnak hozzájutni.

Legutolsó híreink szerint megszűnt a sztrájk. Tanulság nélkül azonban ez a béharcz se muljon el. A kenyéradóknak meg kell látni, hogy alkalmazottainak jogos kérelme ne találjon süket fülekre mert az igazgatóság termeiben bánják meg, ha a műhelyekben kedvetlenül folyik a munka. A munkás pedig vegye ki tanulságul azt, hogy a közvélemény

TÁRCA.

Kutya-filozófia.

Irta: Anatole France.

Idéje, hogy megmondjam, mért jöttem hozzá, Bergeret ur, szólott Zupoff herczegnő. Ön szívessegre akarom felkérni, amelyet bizonyára nem fog megtagadni.

E szavak után Zupoff herczegnő közelebb toltta karosszékét Bergeret urhoz. Akkor Riquet, a kis kutya, tán mert nyugtalanította az idegen nőnek újabb térfoglalása a szobában, vagy tán a szép asszonyból kiáramló parfümök, miként a gazdáját, az ő felkérését is megzavarták, avagy csupán mert megantá az alvást, Bergeret kibújt Bergeret ur háta mögött a karosszék alá, reggel óta nyugodott, a kisi kutyaként, a gazdájá oláiban; kisi fele, képzeltén, hogy a fittot emberszemeinek okos

A kutya Szabolcs? Az öné? — kérdezte az arca halgató.

De ez a kutya ezé az emberé — felelt a kutya. Riquet függ tőle. Én az övé vagyok, mint a kutya. Ahhoz tartozunk, ami a törvény.

A kutya a rendszertörtéti a kis állatot? — kérdezte a jó barátom. Az állatok a szabályok szerint lényegesen az embertől, a kutya a szabályokhoz hasonló gondolatok

gondolatok. — felelt a kutya. — A kutya a szabályokhoz hasonló gondolatok

közel áll a mi gondolatunkhoz. A mi rokonnaink ők. Vannak köztük kiállhatatlanok és vannak nagyon szeretetreméltók.

— Okos kutya a Riquet? — Ó fetis-imádó, asszonyom. Ez az ő doktrinája. A természettől nyerte ezt az intelligenciáját és egyebe nincsen.

— Ez a kutya fetis-imádó? Azt hiszi? — Nincsen kétség benne, asszonyom. A tárgyaknak, amik körülveszik, jótévő vagy gonosz hajlandóságot tulajdonít, amit imádsággal meg lehet változtatni. Azt hiszi, a sorsa a fetisektől függ amik körülveszik. A kutya mind bálvány-imádó. A keleti városokban kőbörgő felvad ebek a földet imádják; Riquet, akinek a régtől megszokott házas élet szabta meg az erkölceit, a fazekakat meg a tálekat isteni hatalmakkal tartja.

— Azt hiszem, én magam is kutya vagyok.

— Lehetséges, asszonyom, de mely most bernek nincsen köztük? — kérdezte Bergeret. — A kutya a parancsot kapja. pán-külön öregek. A kutya hűbarkokki tudosi arra is, hogy a parancsot, hogy Seymour Riquet fetis-imádó. — felelt a kutya.

— S — felelt a kutya. — Washington, június 25.

— S — felelt a kutya. — Washington, június 25.

— S — felelt a kutya. — Washington, június 25.

rábam medveéltre adta magát. Négy lábán járt, lépestői ette a mézet és fa árdvában lakott. Ezen sem ütődtem meg. Csak azt mondja el, hogyan figyelte meg a kutya bálványimádatát?

— Együtt élünk. Olvasok a szemekben s ha valami érdekes gondolatot látok bennök, följegyzem ebbe a füzetbe.

— Bergeret ur felismeri a kutya bálványimádatát? — kérdezte a kutya.

— Vékony füzetke, de nem is kell, hogy vastag legyen. Riquetnek csak általános nézeteket jegyzem föl benne.

— Micsodák lehetnek ezek az általános nézetek?

— Mi más is lehetne a tartalmuk, mint fizika, metafizika, világrendszer, sőt kutya-filozófia.

Toulonban utazásom alatt a Riquet gondolatát kínáiba utazásom alatt olyan ellentétlenül a vezérlőlet.

— S — felelt a kutya. — Washington, június 25.

Egy kínai, aki a kutya nagy kúri érdeklődéssel figyelt a kutya bálványimádatát, azt bebizonyította, hogy a kutya bálványimádatát a boxerek meggyőzőleg a végzetlen szes követésüket helyettesítik. — felelt a kutya. — Nyugati és északi nézet, bálványimádat.

Kínai futások azt adják, hogy kis európai csapat — valószínűleg a kutya csapata — napok óta a kínai hadi hadi folytat Tientsinből 10 kilométernyire megsemmisítés előtt áll.

... van, ha helyzetén méltányos, ... szempontból jogos kívánságokkal ... javítani, de könyörtelenül elítéli őt, ... dologkerülő, lelketlen izgató szavak hallgat, és telhetetlen kívánságaival ... túlás elé viszi kenyéradóját. **

POLITIKAI HIREK.

Elszűnt hullámok. A szabadelvű pártkörbe, ... deszen a parlamenti szünet alatt, igen kevesen ... nyáron. Tegnap este mégis nagyobb ... verődött össze és élénken vitáztak a Tisza ... nagyváradi beszéde felett keletkezett polémia ... volt nemzeti pártnak is több tagja volt ... általában egyhangu volt az a vélemény, ... gróf Tisza István szombati válasza teljesen ... volt és teljesen eloszlatta a differenciákat. ... volt nemzeti pártiak is annyira ószin ... és minden további félreértést eloszlatoanak te ... a Tisza nyilatkozatát, hogy összevetve a vá ... beszédnek a felekezeti és nemzeti ... asszusával, a békét a két árnyalat között ... megkötöttnek tartják.

A gabonaárak.

Arad, június 25.

... atás előtt vagyunk. Semmi jobban nem ... meti tehát a magyar gazdaközönseget, ... az, ami a gabona árak befolyásolására vo ... zik. Ez okból vissza térünk most a Ro ... Gedeon interpellációjára, melyről an ... lején csak röviden az országgyűlési tud ... emlékeztünk meg.

... parlamenti nagy vakáció előtt, mintegy ... kul, igen érdekes interpellációt terjeszt ... Rohonczy Gedeon a képviselőház elé, a ... visszaalések dolgában

... Rohonczy kifejtette, hogy az őrési forga ... megszüntetése ez idő szerint káros volna,

... nekünk buza-fölöslegünk van, mert a ma ... a magyar búzát jobban keresik. Rámutat ... interpelláló képviselő a mai helyzetre, hogy ... almok a börzén szakadatlanul manipulál ... a szerb búzával. Miután látja, hogy a ... tanácsa ezen sérelmes állapoton nem ... segíteni, csatlakozik gróf Zselénszky azon ... ványához, hogy a határidő-üzlet törültes ... el.

... Rohonczy ezen indítványával el akarja érni ... hogy a jövőben a buzaárakat a börzén ne ... befolyásolni.

Azt hisszük: Rohonczy ezen indítványa,

ha megvalósulna, úgy a gazdáknak egy régi óhaja menne teljesedésbe. Azonban ez, mint alább látni fogjuk, ez idő szerint ki van zárva. Vessünk pár pillantást azon okra, mely Rohonczyt ezen interpellációra készítette.

Rohonczy a börzén játszott a szerb búzával, — volt egy kötése 45.000 mm. búzáról, melyet 2 forint 40 krajczárral olcsóbb áron felmondottak neki; — erre elment a malmokhoz és megvételre kínálta búzáját — erre a malmok kijelentették, hogy szerb búzát nem vesznek, miután az a 70.000 métermázsza szerb buza, amely Budapesten be van raktározva, nem arra való, hogy megőrüljék, hanem az csak a gazdák ijesztgetésére szolgál.

Ezen kijelentés Rohonczynek pár ezer forintjába került.

Már most nézzük az érem másik oldalát. A laikusok az egész dologra vállat vonva azt mondják, hogy aki börzén játszik, ki van téve, hogy veszít; vagy pedig sokan azt fogják mondani, hogy a börze nem gazda-embernek való, ott hagyja az ingét is; miután Rohonczy gazda, miért játszott? Ez Rohonczy képviselő ur privát dolga stb ...

Hanem azon kijelentése, hogy az a 70 ezer mm. szerb buza csak ijesztő eszköz az árak alakulására, ez már nagyon is közelről érinti úgy a kis, valamint a nagytermelőket. Hisz akkor mi idekint hiába fáradozunk, dolgozunk, ha a gabona-árakat odafent a börze-lovagok kényük-kedvük szerint alakítják, egy szóval: oly árákat szabnak, aminő nekik tetszik.

Nincs okunk kételkedni abban, hogy Rohonczy akár veszített, akár nyert volna, akkor, midőn a börze ezen manipulációjáról biztosan meggyőződött, a harcrol ezen nem tisztességes eljárás ellen nemcsak mint gavallér, hanem mint gazda is felvette volna.

Az interpellációra Hegedűs miniszter nyomában meg is adta a választ, mely akként hangzott, hogy nem tartja helyesnek pressziót gyakorolni a határidő-üzletek eltörlésére. Tehát a végeredmény az, hogy a börze-szokások folyhatnak ugyan a régi medrükben.

A gazdák pedig vonják le a következtetést mindezekből és hagyják békén a börzét: inkább igyekezzenek maguk között egyesülve a közép- és kisbirtokosok egyesüljenek; alkítsanak maguk közt — egyes vidékekre kiterjedő — gabona-raktárakat, azaz gabonákat szövetkezés útján értékesítsék, hogy ezáltal ne kelljen a kisgazdának piacra dobni terményét aratás után rögtön, mely esetben a tulkinálat befolyásolja és leszorítja az árat. Iparkodjunk magunkon segíteni, miután a mai korban az elmes, találékony üzleti szellemmel megáldott emberek boldogulnak csak a nem óvatos, nem eléggé elővigyázó és tudatlan emberek rovására.

TÁVIRATOK.

A transzváli háború.

London, június 25. (Saját tud. távirata.) Roberts lord jelenti Pretóriából, hogy Buller tábornok Standertonban megtalálta a vasuti anyagok nagy részét. A hollandusok elhagyták a vidéket. Jan Hamilton tábornok tegnap megszállta Heidelberget. Az élenség az angolok közeledtére emelkedett. A lovasított csapatok hat-hét mérföldnyire üldözték és szétszórták az élenséget. E hó 22-én egy kis csetepaté folyt. Aurok Herimspruitnál megtámadták az angolokat és három vasuti átjárót elpusztítottak.

London, június 25. (Saját tud. távirata.) A Reuter-ügynökség jelenti Prahazuból (Aranypart): A egy nyugat-afrikai ezred indult el innen, hogy még egyszer megkísérelje az elyomulást a Kumaszi-ai való összeköttetés helyreállítása végett.

A Reuter-ügynökség jelenti Standertonból: Egyre több burgher teszi le a semlegességi esküt, adja át fegyverét. Krüger elnök hűseregét most még 15—20,000 emberre csülik. Minden főrekvésit állítólag arra irányítja, hogy a háborút kihuzza az amerikai elnökválasztásig, mert reméli, hogy azután mégis interveniálnak az Egyesült Államok.

Fokváros, június 25. (Saj. tud. távirata.) Fokföldön az Orenjetől északra elő részeken vége van a fölkelésnek. De Villiers kommandója 220 emberrel, 20 lóval, 1 szekérrel, 280 fegyverrel és 1000 golyóval Blickfonteinbe érkezett. De Villiers magát Warren tábornoknál De Villiers kommandójában 16 fővel vezér. De Villiers egy kis csapattal kelet felé ment.

A szultán részvéte.

Konstantinápoly, június 25. (Saj. tud. távirata.) A szultán részvétőtáviratot küldött Károly román királynak anyja ... mából.

Aj új spanyol miniszterium.

Lisszabon, június 25. (Saj. tud. távirata.) Az új miniszterium következőképen alakult meg: elnökség és belügy Eintze Ribera.

Bergeret ur fogta a füzetet és olvasni kezdett:

Riquet gondolatai.

1. Az emberek az állatok meg a kövek, ... kedvém nagyon odnak. Ezenem. Az én ... ságom, bárhova kerüljek is, változatlan.

2. Amikor a gazdám az asztal alá nyújtja a ... amit magának szánt, azért teszi, ... kísértésbe vigyen és megbüntessen, ha ... tudnék ellenállani a kísértésnek. Mert ... hiszem, hogy megfosztaná, magát mi ... tiam.

3. Felséges illat a kutya-illat.

4. A gazdám melegen tart, ha mögöttem al ... a karosszékekben. Ez onnan van ...

5. A kandalló előtt pedig ... Isteni ez a meleg ...

6. Én akkor beszélek ...

7. ...

8. ...

9. ...

10. ...

11. ...

12. ...

13. ...

emberek, állatok, jó barátok, ellenségek körém sereglenek.

9. Álomban embereket, kutyákat, házakat, fákat látok, kedves és borzasztó alakokat. Ha fölbredek, minden eltűnik.

10. Szeretem a gazdámot Bergeret urat, mert ő hatalmas és rettenetes.

11. Ha megvernek valamiért, az gonosztett volt; ha találékot adnak vagy megsimogatnak, jött.

12. Amint beköszönt az éjjel, gonosztévő hatalmak ólálkodnak a ház körül. — Uगतok, hogy figyelmeztessen rájuk az én gazdámot.

13. Imádság. Oh Bergeret gazdám, a végső istene, imádlak! Dicsértéssel, Te Rettenéssel, Te Jóságos! Meglapulok a kezeidet! Nagyon nagy amikor terített asztalod ...

... szikrát csalsz ki ... változtatod az ... más kutyát a ... szakácsné, te ... félek tő ... adjál!

... tiszteli az ... a szobájá ... go kóbor ...

... nuk van ... at. Magam ... főlnyitni.

Nagy fetisek az ajtók, akik nem engedehetnek szívesen a kutyáknak.

16. Soh' se lehet tudni, helyesen cselekedtünk-e az emberekkel szemben. Imádni kell őket, anélkül, hogy megérteni iparkodnánk. Mert nagyon titokzatos az ő bölcsességük.

17. A kutya élete tele van veszedelmekkel. Hogy a bajt elkerüljük, vigyázni kell mindig, ebéd alatt, még alvás közben is.

18. Vannak kocsik, amit lovak vontatnak. Ezek rettenetesek. Vannak olyanok, a kik maguktól mennek és nagyokat fujnak. Ezek is ellenségek. Gyűlölöm a rongyos embereket, nem különben azokat, a kik kosarat hordanak a fejükön, vagy skik hordókat hengergetnek. Nem szeretem a gyermekeket, akik futkosnak. Kergetőznek és nagyokat kiabálnak. Ellenséges, félelmetes dolgok.

Ezen a helyen különösen ... meg Bergeret urat az ... Riquet torkából eredtek ... morgott. Fájdalmas panas ... tott. Az egész idő alatt ... fölolvasták, izgett-mozgott ... metlenkedett. Nyugtalan ... perozre nőtt az igatottsá ... panaszban.

— Fáj neki, hogy ... dezte Zupoff hercegnő, ... amiért a gondolatait el ...

— Nem tudom, fe ... vette, hogy foglalkozni ... lansága.

küldő Joarroyo, pénzügy Anselmo Andrade, igazságügy Campos Henriquez, hadügy Pimentel Pinte, haditengerészet Feizeira Sousa, közmunkaügy Fiereira Santos.

A közutiaik sztrájkja.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 25.

A közuti vaspálya részvénytársaság sztrájkoló kocsivezetőinek és kalauzainak sztrájknyáján, a zuglói Schätz-féle vendéglőben, ma már nagyon békülékeny a hangulat. A sztrájkolóknak legnagyobb része ott töltötte az éjszakát és a vendéglő nagy kertjében találtak az éjjelre nyugvóhelyet.

Ma reggel azután két küldöttséget menesztettek a városba. A sztrájkolóknak egy tiz tagu küldöttsége Márkus József főpolgármesternél tiszteleggett, dr. Goldner és Bárow szocialista vezetők pedig Jellinek vezérigazgatót keresték föl. A főpolgármester 10 óra után fogadta a küldöttséget. A vezetőjük: Engly kalauz, arra kérte a főpolgármestert, hogy járjon ő közbe a békéltetésnél és hasson oda, hogy az igazgatóság legalább azt a három pontot adja meg, melyet az éjjel szövegeztek meg, hogy t. i. két évenként fokozatos előléptetésben részesüljenek, hogy minden héten egy szabad napjuk legyen és hogy a sztrájkolóknak semminemű bántódásuk sem legyen.

Márkus főpolgármester a küldöttséget igen szívélyesen fogadta és készséggel megígérte közbenjárását. Kijelentette, hogy Jellinek vezérigazgatót magához kéri és értekezni fog vele.

A küldöttség nagy örömmel fogadta a főpolgármester válaszát.

A sztrájknyáján ezalatt mozgalmas élet uralkodott. A békésebb elemek jutottak tulajdonképpen a munkára. A sztrájknyáján azonban azok voltak, hogy ezekkel a pontokkal, a már megígért engedmények mellett, elégedjenek meg és az igazgatóság beleegyezése után vegyék föl a munkát. A sztrájkolóknak rokonai, feleségei, akik nagy számban jelentek meg a sztrájknyáján, szintén a kibékülés mellett voltak.

Ilyen volt a hangulat, amikor 11 óra felé a küldöttség visszaérkezett a főpolgármestertől. Bockelberg rendőrfelügyelő engedélyével a sztrájkolóknak a vendéglő kertjében összegyűltek és a küldöttség előadta eljárásának eredményét. Engly kalauz elmondotta a főpolgármester ígéretét, amit nagy meglepetéssel fogadtak. Azután összetartásra buzdította őket. Hasonló szellemben beszélt Dombó János kalauz is. Azután elhatározták, hogy ha az igazgatóság teljesíti ezeket a kérelmeket, rögtön munkába állanak.

A sztrájkolóknak ma késő délután gyűlést tartottak, a melyet a szocialisták hívtak össze Vig-utczába, hogy szimpátiájuknak adjanak kifejezést. A gyűlés után 700 munkás a Kelepesi-utca vonult, s a körút sarkán levő Adia Szálló előtt foglaltak állást. Előbb csak tüntettek az arra haladó villamos kocsik ellen. Eyszerre azonban köveket ragadtak és beverték a kocsik ablakait. Az utas közönség rémülten menekült a kocsikból. Az elvadult tüntetésről és erőszakoskodásról azonnal telefonon jelentést tettek a rendőrségnek. Erre Diener Akos kapitány vezetése alatt kivonultak a rendőrök és szétverték a tömeget.

Ilyen előmenyek után meglepő fordulatot hozott az este. A sztrájknyáján ugyanis egyszerre meg szakadt.

Halmos polgármester ugyanis felkereste

Jellinek igazgatót és közölte vele, hogy nála járt a sztrájkolóknak küldöttsége avval a kijelentéssel, hogy ők szívesen visszaállanak a munkába, ha az igazgatóság azt megengedné. A polgármester a munkásoknak ezt a kérését Jellinek igazgató jóakarataiba ajánlotta, egyebekben pedig megelégedését fejezte ki az igazgatóság eddigi tapintatos eljárása fölött és mindenben helyeselte az eddigi eljárást, a mely a forgalom zavartalan fentartását biztosította.

Jellinek megígérte, hogy a mennyire az igazgatótanács beleegyezik, ő nagyon szívesen teljesíti a polgármesternek minden kívánságát. Az igazgatótanács azonnal össze is ült, s határozata alapján Jellinek a következő rendeletet intézte a munkásokhoz:

A főváros polgármestere avval a kérelemmel járult hozzám a társulat szolgálatából kilépett személyzet érdekében, hogy miután a személyzet küldöttsége után azt a kijelentést tette nála, hogy a kilépést és az egész követett eljárást sajnálják és a társulat szolgálatába ismét be óhajtanak állani, tegyem lehetővé nekik ezt. Ennek folytán mindazok a kocsik vezetői, a kik ma 25-én este 11 óráig a városliget végállomáson jelentkeznek a szolgálat felvételére, minden büntetés nélkül előbbi állásaikba visszahehelyeztetnek. A városligeti állomástól külön vonatok viszik szét őket szolgálati állomásaikra s ott szolgálatra be lesznek osztva.

Jellinek.

Ezt a rendeletet a sztrájknyáján felolvasták. A munkások, a mint végighallgatták, minden beszéd nélkül a városligeti végállomásra mentek, s mintegy ezren jelentkeztek a szolgálat elvállalására. Zsufolt kocsikkal szállították innen szét őket állomásaikra.

Holnap a forgalom a régi rend szerint folyik ma le.

A kínai háború.

London, június 25.

A tengernagyi hivatal a takui angol hajóraj főnökétől táviratot kapott, a melyet 23-án adtak fel Csifuban és a következőket jelenti: A hatalmasságok tengernagyai az orosz altengernaggyal mint rangban legidősebb tiszttel teljesen egyetértve járnak el.

Június 22-én Takuban partra szállt a vejhajveji kínai ezrednek 200 embere. Minthogy Tiencinből öt nap óta csak egy futár érkezett ide, nem jött újabb hír annál, hogy az idegentelep csaknem teljesen elpusztult és hogy az idegenek keményen harcolnak. Azt is jelentik, hogy a Tiencin falszabadítására e hó 22-én tett kísérlet némi veszteséggel visszaveretett.

New-York, június 25.

A New-York Herald jelenti Washingtonból: Az Egyesült Államok kínai hadereje 4500 főnyi legénységből és egy útegből, a melyet a Fülöpszigetéről rendelnek oda és Hall tábornok vezetésére bírnak, továbbá 16 különféle hadihajóból és 500 főnyi tengerészkatonaságból fog állani. A hajók és a tengerészkatonaság parancsnoka Kempf tengernagy. A Monadusek nevű toronyhajó, a mely most a Fülöpszigeteken előtt van, azt a parancsot kapta, hogy Takuba induljon. A Nordl hongkongi tudósítója kínai forrásból arról értesül, hogy Seymour megszállta a pekingi tatár-negyedet.

Washington, június 25.

Kempf tengernagynak egy kábeltávirata jelenti Csifuból mai kelettel: Tiencin mellett e hó 21-én lesbe került Wallert kommandója és 4 embere elesett, 7 pedig megsebesült. Ma kétezer ember indult el Tiencin felszabadítására. Long tengerészeti miniszter utasította Remy tengernagyot, hogy ez Brooklyn hadihajóval Takuba menjen és rendelkezésére álljon Mac Arthur tábornoknak a csapatok szállításában.

Pétervár, június 25.

A csár a következő parancsot adta ki: Minthogy szükségesnek tartjuk, hogy az amuri katonai kerület csapatait hadi állapotba helyezzük, megparancsoljuk a hadügyminiszternek, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket. Egyidejűleg megparancsoljuk, hogy a szibériai és amurvidéki katonai kerületek járásaiból kellő számú tartalékos hívassék be tényleges szolgálatra.

London, június 25.

A Daily Mail csifui tudósítója jelenti tegnapi kelettel: Azt hallom, hogy Jansikai tábornok, Santung kormányzója, a kinek 11.000 főnyi külföldi mintára képzett katonasága van, a mely állítólag európai színvonalon áll és Mauser- és tápuskákkal, továbbá Maxim- és tábori ágyúkkal van felszerelve, e hó 15-én azt a parancsot kapta, hogy lehetőleg leggyorsabban Pekingbe induljon. Az instrukciók benne vannak a császári rendeletben.

London, június 25.

A Reuter-ügynökség jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel:

Tuan herceg elmozdította a parancsnokságtól Jungla északi főparancsnokot és maga vette át a főparancsnokságot azzal a kijelentéssel, hogy Tiencin felé fog vonulni és elkergeti onnan a maroknyi idegen hadat.

A legújabb megbízható pekingi jelentések szerint a követségek még tartják magukat. A kínaiak körülzárták őket, de nem mertek újabb támadást megkísérelni, hanem ki akarják őket éheztetni.

A Reuter-ügynökség tudósítója arról értesült hivatalos forrásból, hogy a császárné azt a parancsot adta ki, hogy a Kinában levő idegeneket mind ki kell irtani. Az északi részekben a borszülött és idegen szőkevény érkezik Sanghaiba. Ugyanez a tudósító telefonon híreket kapott Tiencinből, a melyek megerősítik azt a korábbi hírt, hogy Nics tábornok csapatai elpusztították az idegentelepeket. A lövedékek a nyilvános kertben lévő Gordon-Hall mellett hullottak le, a hová az asszonyok menekültek. Általában attól tartanak, hogy az idegeneket fel fogják koncolni. Tiencinben mindössze 3000 főnyi külföldi csapatot és idegen lakost lehet összehozni.

Páris, június 25.

A kínai események úgy a politikai, mint a kereskedelmi köröket élénken foglalkoztatják. Delcassé külügyminiszter e szavakkal jellemezte a helyzetet:

— 500,000 frankot szívesen adnék, ha pekingi követünktől egyetlen sor hiteles tudósítást tudnék kapni.

Páris, június 25.

Alexis orosz nagyherceg Párisból Toulonba utazott, hogy itt hajóra szállva, Kinába utazzék és átvegye személyesen a vezérletet.

London, június 25.

Egy kínai, aki titokban megszökött Pekingből, azt beszéli, hogy Thiny herceget a boxerek meggyilkolták, s az összes követségeket felgyújtották. Peking nyugati és északi része, beleértve az egész idegen negyedet, lángokban áll.

Kínai futárok azt állítják, hogy egy kis európai csapat — valószínűleg Seymour csapata — napok óta élet-halál harcokat folytat Tiencintől 40 kilométernyire és a megsemmisülés előtt áll.

London, június 25.

Az orosz csapatok Peking előtt súlyos veszteségeket szenvedtek. Attól tartanak, hogy Port-Arturban is kitör a forradalom.

London, június 25.

A Times jelenti Sanghaiból, hogy a helyzet napról-napra veszedelmesebb. A modern fegyverekkel jól felszerelt kínai seregek nyíltan támogatják a boxerek mozgalmát. A kínai tisztviselők kettős játékot folytatnak: nyíltan az európaiakat támogatják, titokban a felkelőket.

Két angol, egy japán és egy amerikai hadihajó körül van véve kínai hajókkal. Komoly veszedelem fenyegeti ezeket a hajókat.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Csepürágók, operette.
Szerda: Csepürágók, operette.

* **A csepürágók bemutatója.** Sokat beszélnek a manapság a művészetek decentralizációjáról, történni azonban ennek az üdvös dolognak az érdekében kevés történik. Budapesten összpontosul majd minden és ha a vidéken próbálkozik valami művészi, annak nehezebb elismeréshez jutnia, mint egy kevésbé értékesnek — a fővárosban. Az az operett, melyet szintársulatunk kedden este mutat be, a művészi decentralizációnak örvendetes eseménye. Leszkay igazgató a télen a párisi *Gaité* színházban végig nézte a *Les Saltimbanques* előadását és annak finom, hangulatos zenéjétől és mulatságos, érdekes meséjétől annyira el volt ragadtatva, hogy minden budapesti színházat megelőzve megvette a híres *Choufians* czégtől az operettet. *Makai* nmil fordította le és *Csepürágók* czímet adott neki. Az a körülmény, hogy az aradi színház igazgatója, maga vehetett meg egy operettet, mely a múlt év december óta a *Gaité* kasszadarabja, a legkiválóbb poéták egyikével lefordíthatatta és minden előzetes kritika nélkül bocsáthatja az aradi közönség ízlésének ítélő széké elé, igazi tett a művészet decentralizációja érdekében. A most bemutatásra kerülő operett szövegíróját közönségünk már jól ismeri. A többi közt *A baba* szövege is tőle való. A zeneszerző *Louis Ganne* a párisi operának egyik karmestere a francia zeneéletben igen jó névvel bír. Sok dalt és indulót irt, melyek Párisban igen népszerűek. *Hirnevét A Nilus forrást* balettel vetette meg. Azóta több balettet szerzett, melyek közül a 3 felvonásos *Phryne* 209 előadást ért meg. Mikor *A csepürágók* premierje a *Gaité*-ben megvolt, több párisi kritikus azt írta *Ganne* muzsikájáról, hogy vannak számai, a melyek *Delibes* és *Massenet*-re emlékeztetnek. Mind hangsúlyozta, hogy nagy művészettel szólaltatja meg a lány szentimentalizmus a pajkos pikanteria és a finom parodisztikus tréfa tárgyait. A kik ma Aradon a főpróbát meghallgatták, biztosra veszik, hogy pár nap múlva uton-utfelén dudolják egy pár dalmát, melyek ellenállhatatlanul lopják le magukat, az emberek lelkébe. A főpróba este teljes világitással és diszletekkel volt, melyeket *Spanrafft* Agoston a m. kir. Opera festője a *Gaité*-ből hozott minták szerint igen szépen készített el. A főbb szereplők nálunk *Felhő Rózsi*, *Rédei Szidi*, *Parlagi Kornélia*, *Fenyéri Mór*, *Gáthy Kálmán*, *Boda Ferencz*, *Erkövy Károly*, *Andorfy Péter* és *Hegyesi Gyula*. A darabban a második felvonásban a közreműködők sorában lesznek *Loube* is, a kik bámulatos bicikli és mutatványaikkal két nap alatt a város körében napszerűkké lettek. A bemutatás iránt oly nagy volt már ma az érdeklődés, hogy az eladott helyekkel a télen már is „majdnem telt ház”-ról számolnának be a kritikusok.

Paulayné és Nagyvárad. Ugy látszik, hogy *Bertán* Nagyváradon szívesen fogadta szerződéses terve hajótörést szenvedett *Sanczy* direktor ugyanis Kaposvárt most *Bacony* honát vendégszeroyelteti szerződéses céljára. *Kasszony* kiró még eddig nem igen

hallottunk, lenne tehát a szomszéd színház drámai hősnője.

* **Az Oratórium-Egylet** holnap, kedden este 8 órakor *összpróbát* tart. Kérik a tagokat teljes számban megjelenni.

Revolvermerénylet

egy kanonok ellen.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 25.

Vakmerő támadás híret vesszük Bécsből, hol ma egy magas rangu egyházi férfit, *Posgay József* pápai kanonokot sebezte meg súlyosan egy szabó. Hogy a szenáció teljes legyen, a merénylő, tettének elkövetése után öngyilkossági kísérletet követett el, mely csak órák kérdése, meddig marad kísérlet, miután önmagán ejtett sebei halálosak. Az eset részletei a következők:

Ma délután a püspöki szeminárium rektorát, *Posgay János* pápai kanonokat a szemináriumban lévő lakosztályában felkereste *Botai Mátyás* szabó, ki a szeminárium számára szükséges reverendákat készítette.

A szabó az utóbbi időben több reverenda szállítmányt elkésve juttatott a szemináriumba s e miatt el akarták csapni. Most azért jelent meg a rektor előtt, hogy hagyja meg állásában továbbra is. Erősen könyörgött, de a rektor nem tett eleget kérésének, mivel a szabó már három izben késedelmeskedett és e miatt mindenféle bajok származtak.

Mikor *Posgay* kijelentette, hogy ragaszkodik az elbocsátáshoz, a szabó revolvert rántott és mielőtt a rektor védekezhetett, vagy segélyért kiálthatott volna, háromszor a kanonokra lőtt. Az egyik lövés *Posgay* arcát furta keresztül, a másik a karjába furódott, a harmadik nem talált.

Amint eldőrdült a három lövés, a szabó maga ellen fordította a fegyvert és kétszer magára lőtt. A merénylő eszméletét veszítette s úgy szállították kórházba, hol konstatálták, hogy sebei halálosak. A rektor sérülései is súlyosak, de nem életveszélyesek.

A merénylőt, ki nem tért magához, még nem tudta kihallgatni a rendőrség.

A trónörökös esküvője.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 25.

Ferencz Ferdinánd főherczeg házassága *Chotek* Zsófia grófnővel annyi sok mende-monda után most végre valósággal megtörténik. A király megadta erre vonatkozólag beleegyezését, megtörténtek az előkészületek a pár nap múlva végbemenendő házasságkötéshez, s e hó 28-án meg fog történni a főherczeg ünnepélyes joglemondása, a mely szerint aláveti magát a fenálló szabályoknak s nejét nem koronáztatja meg, gyermekei számára örökösödési igényt nem támaszt.

A nevezetes eseményt felsőbb parancsra ma tette közzé a bécsi *Correspondenz Wilhelm* nevű sajtóiroda. Ez a félhivatalos közlemény így szólt:

Ma délelőtt a következő udvari jelentést adták ki:

1900. június 28-ikán, csütörtökön délután 12 órakor a Burg titkos tanácsosi szobájában ünnepies esküt tesz **Ferencz Ferdinánd** főherczeg ő fensége a legfőbb udvari méltóságok, titkos tanácsosok és a miniszterek jelenlétében. A tanúk délelőtt háromnegyed 12 órakor gyülekeznek. Katonatisztek diszben, szolgálati jelvények nél-

kül, a polgári méltóságok kis egyenruhában jelennek meg. Főbejárat a nagykövek lépcsőjénél.

A főherczeg ünnepélyes nyilatkozattétele — írja az udvari jelentés kiegészítésül a *Corr. Wilhelm* — **Ferencz Ferdinánd** főherczegnek *Chotek* Zsófia grófnővel kötendő házassága alkalmából történik, s az esetleg születendő gyermekek jogállásának szabályozására vonatkozik.

Tudósítónk a trónörökös főherczeg nyilatkozattételéről és házasságáról a következő részleteket táviratozzák:

A trónörökös házassága.

A sok esztendőn át tartó regény a jövő hó 4-én, vagy 5-én befejezést nyer, **Ferencz Ferdinánd** főherczeg valósággal házasságra lép *Chotek* Zsófia grófnővel. Nem lesz ez rendes udvari házasságkötés, nem is Bécsben fog megtörténni, hanem *Reichstadtban*, ahol a főherczeg mostoha anyja: *Mária Terézia* főherczegnő ez idő szerint tartózkodik, de egyháziilag érvényes és formászerű házasság lesz azé. *Chotek* Zsófia grófnő nem lesz ugyan egyenrangú királyi nő, de az egész udvar előtt nyilvánosai mint a trónörökös és később a király neje fog szerepelni.

A házasságot egyszer fogják csak kihirdetni Péter és Pál napján a *Reichstadt* várkapornában. Az esküvőn a trónörökös mostoha anyja jelen lesz.

Sokszor irtak a lapok már erről a trónörökösében támadt szerelmi regényről. Tudja mindenki, hogy *Chotek* grófnő a bécsi arisztokrácia legünnepeltebb tagjainak egyike s a legégittebb cseh nemesi családból származik, a kik *Czimerpajzsukon* ugyanazt viselik, a mi Ausztria jelképe: arany mezőben a kétfejtű sást. A *Chotek* család egyik ága a *Reichstadt* vette is vált. *Chotek* *Herz* gróf *Korompai Brunowijk* *Henriette* grófnőt vette feleségül, s ebből az ágból származik *Chotek* *Rudolf* gróf, a ki Magyarországon lakik és közeli rokonságot tart a híres protestáns *Ráday* családdal, a melynek két tagja *Gedeon* és *Pál* a magyar irodalom és művészet történetében tették emlékezetessé nevüket.

Chotek Zsófia grófnő *Stefánia* főherczeg asszony udvarában volt éveken át, ott ismerkedett meg **Ferencz Ferdinánd** főherczeggel, s ott nőtt kettejük szívében nagyra a szerelmi érzés, mely most az egész életre egymáshoz köti őket. A bécsi udvarnál évek óta nem titok ez a kölcsönös vonzalom. A főherczeg évek előtt jelentette ki egy az udvarhoz közelálló ember előtt:

— A grófnő a legbájosabb jelenségek egyike a bécsi arisztokráciában; nem feltűnő szépség, de valami benső charme teszi, hogy a legünnepeltebb hölgyek egyike.

Egy más alkalommal kijelentette a főherczeg:

— Ha meg kellene nőszülnöm; legszívesebben *Chotek* grófnőt venném feleségül.

Mikor ez ő fenségének a fülébe jutott kijelentette, hogy mint trónörökös csak uralkodó házból való nőt vehet feleségül a főherczeg, másként le kell mondania örökösödési jogáról. Eveken keresztül ez volt a főherczeg álláspontja, s csak az utolsó hónapokban került annyira vinni a dolgot, hogy a házasságba beleegyezett, de csak avval a feltétellel, hogy a trónörökös feleségének kötelessé, hogy a trónörökös feleségének születendő gyermekeinek semmi módon nem születendő igényei ne lehessenek a trónörökös házasságkötése előtt ünnepélyes nyilatkozattétellel biztosítsa.

A magyar arisztokrácia köreiben örömmel látnák hogy **Ferencz Ferdinánd**

boldog befejezést nyer. A menyasszonyt nagyon jól ismerik és szeretik azokból az időkbel, a mikor sokat szerepelt a magyar társaságokban, különösen Pozsonyban, Frigyes főherceg házában. — Chotek Zsófia grófnő most 32 éves. Stuttgartban született, a hol atyja követ volt akkoriban.

Félhivatalos hang az eseményekről.

A külügyminiszter félhivatalosa, a *Fremdenblatt* ma este a következőket írja:

Ausztria-Magyarország népei a legnagyobb érdeklődéssel kísérik *Ferencz Ferdinánd* tisztán emberi és spontán elhatározását.

Ő Fensége élt jogával, hogy szíve sugallatát kövesse. Másrészt azonban el kell ismerni a főherceg lemondását is, mikor meghozza azt az áldozatot, hogy lemond neje részéről a császárné és királyné címéről, az ezekre való koronázásról, s a házasságból esetleg származó gyermekek részéről a trónöröklési jogosultságról.

Midőn a főherceg az udvari törvények szerint trónöröklési jogát csak a maga személye számára tartja meg, neje és gyermekei részéről ellenben lemond, elosztat minden nézeteltérést, a mely a trónöröklésre nézve felmerült, s nagy példát mutatott a népeknek arra nézve, hogyan kell megtartani a törvényt, legyen az akár az uralkodó családra vonatkozó házirend, akár bármely más törvény.

Törvény a trónörökös házasságáról.

Szell Kálmán miniszterelnök az összehívott országgyűlés elé törvényjavaslatot fog betérjeszteni, amely a trónörökös renuncia-czióját becikkelyezi és nejeinek és gyermekeiknek jövődő állását a magyar közjognak és törvényes gyakorlatnak megfelelőleg szabályozni fogja.

A becikkelyezés közjogi jelentősége az lesz, hogy evvel kijelenti a magyar törvényhozás, hogy a házasság ellen sem most sem

szempontjából kifogás.

Mi lesz Chotek grófnő új czime?

A magyar kormányhoz közel álló forrásból jelentik:

A király Ő Felsége hetek előtt megadta *Ferencz Ferdinánd*nak az engedélyt arra, hogy Chotek Zsófia grófnőt feleségül vegye. Az esküvő július 4-én, vagy 5-én lesz.

A házasság a trónörökös közjogi állásán semmit sem változtat, felesége és gyermekei ellenben nem fognak királyi jogosultságokra igényt tarthatni. Ha *Ferencz Ferdinánd*ot királylányá fogják koronázni, nejét a koronával nem érintik.

Chotek Zsófia grófnő czime a királyi trónon ez lesz:

Ő császári és királyi Felségének hitvese.

Chotek grófnő Ő Felségétől az esküvő után a *Konopisti hercegnő* címet fogja kapni, s ugyanezt fogják gyermekei is viselni.

Az ünnepélyes nyilatkozattétel.

A közjogi kérdések elintézése a két kormány- és a külügyminiszternek mint udvari kancellárnak közreműködése mellett jött létre. Az eskütétel szertartása e hó 28-án, csütörtökön délben 12 órakor lesz a bécsi Hofburg titkos tanácsszobájában.

A szertartás előtt a trónörökös főherceg és az uralkodóház többi tagjai az ugynevezett kihallgatási szobában gyülekeznek. A nyilatkozatot tevő főherceg udvartartásának tagjai a szertartást végző bécsi biboroséssek, a legfőbb udvari méltóságok, a titkos tanácsosok és miniszterek a titkos tanácsszobában gyülekeznek.

A főudvarmester jelentésére, hogy minden készen van, a király a trónörökössel és a csa-

lád többi jelenlevő tagjával a felső termekből a titkos tanácsosi szobába vonul, s ott mindannyian helyet foglalnak. Ekkor a király a trón előtt állva beszédet intéz a trónörököshöz és a királyi ház egybegyűlt tagjaihoz, ez utóbbiakat tanukul szólítván a szertartáshoz, a mire ezek mély meghajlással válaszolnak.

Ezután előlép a külügyminiszter, mint a császári és királyi ház kancellárja és felolvassa a nyilatkozatot. Most a trónörökös egy asztalhoz megy, ott jobb kezét a biboros érsek által tartott szent evangéliumra téve, a baljában tartott eskümintát felolvassa elmondja. Az eskü végén arra is fogadást tesz a trónörökös, hogy sohasem fog részt venni a Habsburgok házi törvényén. Ennek bevégeztével a másik asztalkához megy, a melyen a nyilatkozat van. Ezt aláírja, azután a király előtt mélyen meghajolva visszamegy eredeti helyére az emelvényre. Az e célra kirendelt állami jegyző az iratra rányomja a pecsétet, s ez után az udvar visszavonul a belső termekbe.

Egy nappal a nyilatkozat tétel szertartása előtt a magyar kormány minisztertanácsot tart, a melyen a trónörökös házassága alkalmából teendő intézkedéseket vitatják meg. Még ugyanaz nap az egész kormány felutazik Bécsbe.

Szell Kálmán miniszterelnök ma Rátótról Bécsbe ment ez ügyben s négy órakor érkezett ott meg. A király hosszú magánkihallgatáson fogadta, majd *Goluchowszkyval* tárgyalt azután. Este visszautazott a fővárosba.

Délben a Bécsben időző összes főhercegeket antiencióra hivatta Ő Felsége. Itt tudatta velük, hogy a trónörökös házasságot fog kötni s e célból 28-án ünnepélyes nyilatkozatot

Az új pár udvartartása.

Ferencz Ferdinánd főherceg fiatal nejevel együtt a bécsi *Belvedere* palotában fog lakni.

A magyar államvasutak indóházának közelében van. Remek park veszi körül, a mely kedvenc sétahelye a bécsi lakosságnak. Pár év előtt a császári képtár ebben a palotában volt elhelyezve, de azóta diszes új helyiséget kapott ez a gyűjtemény.

Chotek grófnő, mint a trónörökös neje egyelőre nem kap külön udvartartást, hanem *Ferencz Ferdinánd* főherceg udvartartása lesz az övé is.

Az aradi evezősök győzelme.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 25.

Ujabb győzelmekkel szaporította számos diadalait a „Maros” Aradi Evezős Egyesület, mely a tegnapi Budapesten megtartott nemzetközi regattan *let* versenyszámban evezett be elsőnek. Különösen értékes győzelem az, melyben a *Tiszai regatta szövetség* díját vitték el immár harmadszor, ezuttal a *Donauhort* bécsi evezős egyesülettel szemben.

A versenyt megelőző kombinációk alkalmával némi aggodalommal néztek erre a számra, mert a bécsiek ellenében csupán az aradi evezősök állottak s az illetékes körökben az a hír járta, hogy a „Maros” négyese nincs jó kondícióban. Bizonyára onnan származott ez a föltevés, hogy a tegnapi indulás négyes több tagja új volt s egészen átalakult a sok győzelmet aratott régi aradi négyes. Hogy ez a kombináció mennyire nem felelt meg a valóságnak, azt fényesen bizonyította az eredmény. A második győzelmet a hatodik számú négy evezős versenyben vívták ki, hol a *Nemzeti Hajós Egyesület* második iett.

Az érdekes verseny tegnap délután 5 órakor kezdődött és a Margit-sziget melletti pesti Duna-ágban folyt le. Versenyelnök *Vásárhelyi Béla* főrendiházi tag, a Maros Aradi Evezős Egyesület elnöke volt.

A verőfényes, szép időben nagy közönség között sok hölgy lepte el a Margitsziget partját és zsufolásig megtelt az a hajó, melyet a verseny alkalmával állítottak oda. A verseny, melynek kilencz száma közé, változatosság kedvéért, a hajósok, molnárok, matrózok és sütők mérközését toldották be, részletes eredményét illetőleg a következőképen folyt le:

I. Állami díj. Négyevezős kormányossal. Kezdők számára. Első a *Normann* bécsi evezős egyesület: *Altmann, Rzabek, Skerlan, Kohalek*. Kormányos: *Brauneis F.*, második a *Magyar Athletikai Klub* csónakdája: *Kortsák, Mannó, Záborszky dr., Schmidt*. Kormányos: *Csupor József dr.*, harmadik holtversenyben a *Pirat* bécsi evezős-egyesület: *Rzaha dr., Sulzbeck, Lange, Trinkaus*. Kormányos: *Nowy József* és a *Nemzeti Hajós-Egyesület*: *Szandtner, Fleischman Schwicker, Rumpelles*. Kormányos: *Rath Béla*.

II. Brijnoki verseny. Szkiifverseny Magyarország evezős bajnokságáért. Első *Szandtner Béla* (Nemzeti H. E.), második *Richter Géza* (Győri Csónak-Egyesület).

III. Tiszai regatta-szövetség díja. Négyevezős verseny kormányossal. Első a *Maros Aradi Evezős Egyesület*: *Grob, Bojos, Hady, Dániel*. Kormányos: *Jegessy Károly*, második a *Donauhort* bécsi evezős egyesület: *Ottitzky, Polacsek Frigyes, Polacsek Gyula, Bacher*. Kormányos: *Gubik Rudolf*.

VI. Szkiif-verseny. Juniorok számára. Első *Somaházy Jenő* (Neptun bv. ev. e.), második *Raits Lajos* (M. A. K.), hamadik *Rapaich Rikárd* (Nemzeti H. E.)

V. Négyevezős verseny kormányossal. Palánkos hajók. Valkoverben első a *Magyar Athletikai Klub* csónakdája: *Kortsák, Ábray, Lilits, Schmidt*. Kormányos: *Csupor József dr.*

VI. Négyevezős verseny kormányossal. I. osztály. Első a *Maros Aradi Evezős Egyesület*: *Grob, Bojos, Hady, Dániel*. Kormányos: *Jegessy Károly*, második a *Nemzeti Hajós Egyesület*: *Szandtner, Fleischmann, Schwicker, Rumpelles*. Kormányos: *Rath Béla*.

VII. Kettős evezős verseny kormányos nélkül. Első valkoverben a *Nemzeti Hajós Egyesület*: *Hajós Ernő* és *Szandtner Béla*.

VIII. Négyevezős verseny kormányossal. Első a *Duna* budapesti evezős-egyesület: *Mocsáry, Huszár, Horányi, László*. Kormányos: *Keller Béla*, második a *Magyar Athletikai Klub* csónakdája: *Kortsák, Mannó, Záborszky dr., Schmidt*. Kormányos: *Csupor József dr.*, harmadik a *Neptun* budapesti evezős-egyesület: *Záborszky, Temple, Havas, Gallus*. Kormányos: *Szandtner Zsiga*.

IX. Nyolc-evezős verseny kormányossal. Első valkoverben a *Neptun* budapesti evezős-egyesület: *Török, Lukovits, Knorr, Liedermayr dr., Pereg J., Pereg F., Grünner, Gallus dr.* Kormányos: *Hajcsi György dr.*

TANÜGY.

(—) Évet záró vizsgálat a siketnéma-intézetben. Mint eddig minden évben, úgy az idén is sok szülő és vendég jelenlétében tartották meg a siketnéma-intézet vizsgálatát. A közoktatásügyi miniszter képviselőjében *Borbély Andor*, a gyógynevelésügyi tanácsok elnöke *Salacz Gyula* kir. tanácsos polgármester, mint elnök és *Avarffy Ferencz* bizottsági tag jelentek meg. Az igazán emberbaráti iskolának növendékei minden tantárgyból tisztán érthető előbeszédben adtak precíz feleleteket, bemutatták továbbá a szépírásban, rajzolásban és a női kézimunkában tett szép munkáikat is. A vizsgálat végével a miniszteri biztos a tapasztalt kitűnő eredményért meleg köszönetét fejezte ki a tantestületnek, mely ezt a szép jövőjű iskolát a hazai nemű legjobb iskolák közé emelte.

A sztrájk epizódjai.

Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, június 25.

Nem lehetne ráfogni a székesfővárosi közlekedésre, hogy valami nagy részvétellel lenne a sztrájkoló villanyosok iránt. Inkább bizonyos mértékű érdeklődtek a forgalmi közegek és a villanyos igazgatóság között kiütött „nézeteltérések” iránt. És ha őszinték akarunk lenni, a legnagyobb rész azt szerette volna, ha a vasúti villamos vonalon a forgalom teljesen szünetelt volna.

Az szokatlan, különös jelenség lett volna Budapestén. A Váci-körút, Kerepesi-uti villanyosok nélkül, csengetés, zakatolás nélkül, — az azaz és veszedelmek nélkül. Ez lett volna az „aradi sztrájk”.

Mert azután bizonyos csalódás fogta el a városi lakosokat, a mikor a villanyosok úgy kezdtek 6 órakor lassanként és döcögve mégis megmozdulni. A kiknek sietős volt a dolguk, vagy kik mindent látni és tudni szeretnek, azok is ültek a kocsikra, de hamar megkötötték. A gyakorlatlan kalauzok csak épen megpróbáltak nem fordították a kocsit. De a veszedelmek folytonos volt. A kocsik egyre-egyre akadósok sőt ágaskodtak, sokan utközben leugrártak. Aztán úgy 9 óra felé megtörtént az első sztrájkjelenség. Egy embert elgázolt a villanyos a Kerepesi-úton. Estig meg is halt. A haláleset után sűrűn következtek egymás után újabb sulyosabb elgázolás történet. Ez volt a sztrájk tragikus része.

Voltak mulatságos epizódok is.

Az újonnan felfogadott kalauzok még a legkevesebbet sem értettek. Az átszálló helyeken a kalauzok lármája hallatszott unos-untalan. A kalauzok leleplezték az utasokat.

De kérem, én megfizettem az átszálló díjat. — kiáltozták.

Sajnálom, a jegy rossz. Engem büntetnek a rossz jegyért.

Én furábbban jártak azok, a kik a városi villanyosra szállottak át a sztrájkolóktól.

Nem szállok le az Istennek sem! — mondta itt az egyik utas. Én megmondtam, hogy a vasutig kérek átszállót.

Ha nem tetszik leszállani, rendőrt hívatok.

Azt szeretném látni!

A kalauz megállítja a kocsit a nyílt pályán és a rendőrt hivat. András bácsi hivatalos tekintettel szól rá az utasra.

Tessék leszállani, mert baj lesz!

Nem szállok le!

Akkor viszem a rendőrséghez.

De hiszen így, meg úgy, majd megmutatják önnek, hogy nem lehet az emberrel így eljárni. A rendőr füttyent, mire két rendőr megérkezik.

Az utas látva, hogy itt nem tréfálnak, szelíd hangon fordul a kalauz felé:

Hát mit fizetek?

Azt előbb is kérhette volna az ur.

Az utas aztán újból megfizette a megkezdett jegyet, pedig hát neki volt igaza. Általában azt szerette volna, ha a közlekedést megszüntetnék teljesen.

Természetesen egész vasárnapon csak a városi villanyos sztrájkjéről beszélt a közönség,

Hát maguk miért nem sztrájkolnak — kérdezték az egyik ellenőrtől.

Akkor már nem volna sztrájk, már régóta vége volna.

Hogyan?

Hát akkor a közuti villanyos is megkezdte, a mi dukál s a mit mi már régen megkaptunk.

S ebben a válaszban rejlik a dolog lényege. Az igazság általában a sztrájkolók révén van. Nem lehet őket azzal vádolni, hogy jogtalanul követelődtek volna.

Holnapig különben véget ér a sztrájk.

Leleplezett csalóbanda.

(Sváby Ernő — tanár.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 25.

Egy aradmegyei ifju, a ki középiskolai érettségire készül, ritka merészséggel dolgozó szédelő szövetséget leplezett le Budapesten. Rendszeres csalóbanda ez, a mely arra utazik, hogy azoktól a fiatal emberektől, kik kellő iskolai képzettséggel nem bírnak, de a pályájukon való előhaladás céljából ilyet akarnak szerezni, pénzt zsaroljon ki s őket értéktelen bizonyítványokkal lelketlenül megtéveszsze.

A leleplezés annál érdekesebb, mert a „tanár urak” egyike aradi ember, a ki az igazságszolgáltatással már több ízben összeütközésbe jött s a szélhámosság terén fiatal kora daczára elég jelentős rekordot ért el.

Az a fiatal ember, kit több társával együtt oly csufosan megkoppasztottak a „tanár urak”, így adta elő nekünk a rendkívül érdekes leleplezést:

A fővárosi és vidéki lapokban sokszor jelenik meg hirdetés, a melyben Szimányi S. nyugalmazott igazgató közép- és felső kereskedelmi érettségi vizsgák előkészítésére ajánlja elsőrangú magánintézetét. Biztos siker, nevésegesen csekély költség, — ez a hirdetés veleje. Nevét a tisztelt ur nem igen szerette a hirdetés alá kinyomatni, sőt utóbb már csak ezzel a szerény apróhirdetéssel szorgalmazta magát.

Erettségi és egyéb vizsgák leleplezése tanulmányaikban elmaradt ifjakat előkészít egy kiváló paedagógus. Czim a kiadóhivatalban.

A szóban forgó ifju, B. I. aradmegyei jegyzői írta, a polgári iskola 5-ik és 6-ik osztályát magánaton elvégezve kereskedelmi iskolai érettségit szeretne tenni. Olvasva a csábító hirdetést, felirt Szimányihoz és megkérte, küldjön egy tájékoztatót, miként vétethesse fel magát az intézetbe s ezzel minémü fizettség jár. Az igazgató ur postafordultával válaszolt. Orvend, hogy B. I. belép intézetébe s neki is garantirozza, hogy az ő módszere szerint az érettségi bizonyos. Hogy a költség mennyi? Az előkészítésért 80 frt, a beiratkozás 6 frt és sikeres vizsga után 100 frt tiszteletdíj. Tehát ugyszólván semmi.

B. I. kapott az alkalmon s kötelező nyilatkozatot küldött, hogy a feltételeket elfogadja. Ekkor értesítette az igazgató, hogy szeressen egy írást, melyben az van mondva, hogy ő Aradmegyéből Szegedre költözött. Azért van erre szükség, mert másképp nem tehet Budapesten vizgát. Egyébként pedig külje el összes iskolai bizonyítványát, nemkülönben a 6 frtot s a 80 frtot a részletekben. B. I. nagyot nézett az óhajtáson, de azért felküldte az írást, sőt a részletekből is 25 frtot, meg a beiratási díjat.

Az igazgatótól a pénz és az okmányok átvétele után nagy csomag érkezett az új növendék czimére. Hektograffal sokszorosított jegyzetek voltak ezek oly tárgyakból, melyekre az ifjunak semmi szüksége sincs vizgát tenni. Gyanakodott, hogy talán svindlerekkel van dolga s hogy megnyugtassa magát, három hó előtt felutazott Budapestre személyesen, megkeresni az intézetet.

Az intézet ott is volt a jelölt helyen. Andrássy-ut 51. szám alatt. Fényes berendezésű, hat vagy nyolcz tereméből állt az, a mely tele volt üvegszekrényekben elhelyezett fizikai szerekekkel, térképekkel, kitömött madarakkal, iskolai padokkal. Két libériás szolga vezette az ifjut az igazgató-helyettes elé, mert Szimányi ur épp akkor nem volt otthon. A helyettes ur biztatta, hogy csak tanuljon szorgalmasan a jegyzetekből és majd annak idején, mikor értesítik, jöjjön fel vizgát tenni.

B-re kellemes benyomást tett a fényes iskola s egész megnyugodva hazajött.

E hó elején csakugyan kapott is levelet, melyben tudtára adják, hogy a vizgák június hó 15-től 20-ig tartanak, tehát menjen fel, hogy szóbelileg is előkészítsék. B. már másnap Pesten volt és egyenesen az intézetbe hajtatott. Itt egy kis meglepetés érte. Az igazgató ur cziméablaja mellett ez a nyomtatott irás függött az ajtón:

A Gépirók Lapja

szerkesztőség.

Az iskolának, fizikai szerekek, térképeknek, padoknak semmi nyoma. De volt helyettük egy csomó asztal, azok mellett vagy tíz fiatal ember dolgozott szorgalmasan a *Gépirók Lapján*, ezen az új vállalatban, a mely első számában közölt pikáns leleplezésével az egész fővárosban kinos feltűnést keltett.

Keresi az igazgatót, nincs sehol, a helyettes igazgatót, az sincs. Végül jött egy ur, a ki magát Engel dr.-nak nevezte az ifju előtt. Ez az ur szaporán előadta, hogy az iskolát leszerelték, mert a kurzus véget ért. Ha pedig vizgázni akar, jöjjön fel délután, a mikor itt lesz az igazgató helyettese, Auspitz ur, a ki ezzel foglalkozik.

B. kissé nyugtalanul távozott. Az előszobában összeakadt három magaforma fiatalemberrel, a kikkel szóba állt. Kiderült csakhamar, hogy ők is vidékiek és vizgázni jöttek fel. Egyikőjük, csikcsatószegei Péterffy Antal németbogsáni lakos előadta, hogy ő az „intézet” évek óta összeköttetésben áll, kétszer már tett is vizgát, de az rengeteg pénzébe került. Eddig 370 frtot fizetett az igazgató urnak két bizonyítványért. Még szerencse, hogy legalább a vizsga sikerült.

Délután a négy ifju ismét az intézetben járt. Akkor végre ráakadtak az igazgató helyettesére, Auspitz urra. Ez az ur igen nyájasan és leereszkedőleg beszélt a vizgázandókkal. Biztatta őket, hogy várjanak estig, a mikor megérkezik a szaktanár és megkezdik rögtön a szóbeli előkészítést.

9 óra volt már, mikor egy fekete ruhás, czilinderes, aranyórás fiatal ur komoly képpel belépett a terembe Auspitz ur társaságában. Auspitz ur előzékenyen bemutatatta a finom urat:

— Dr. Tóth Endre, főgimnáziumi tanár.

B. zavarodottan nézte az előtte annyira ismerős arcot, majd egész higgadtan így válaszolt:

— Nagyon örvendek a szerencsének, de azt hiszem, a tanár ur a szegedi fegyházban szerzte az oklevelét.

Általános elképedés. Csak Auspitz ur meg az elegáns, nyurga tanár nem jött zavarba. Ez a tanár nem volt más, mint — Sváby Ernő, kit az aradi közönségnek, azt hisszük, nem kell külön bemutatni. Volt már katonatiszt, doktor, újságíró, fogorvos, színigazgató, ügyvéd, egy szóval minden, a mit arról a bíró-sági jegyzőkönyvek igen sokat regélnek.

A négy fiatal ember persze rögtön belátta, hogy be van csapva. Főleg Péterffy, a ki által felügyelő, ál-vizsgabiztos és ál-tanári kar kezéből kapta meg drága pénzen teljesen érték nélkül való bizonyítványait. Követelték pénzüket, irásaikat s a dolog vége az lett, hogy Auspitz ur és Sváby a négy megkappasztott fiatal embert a teremből formálisan kidobatta.

Ezek rögtön a rendőrségre mentek s *Pekary* helyettes főkapitánynak elmondották, mi történt velük. A szédelgő szövetkezet ellen már folyamatban van a bűnügyi vizsgálat, melynek végén az igazgató ur és társai, ezek közt derék földink, Sváby Ernő, bizonyára elveszik megérdemelt büntetésüket.

Königswarter báró válópöre.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 25.

Szenzációs válóper indult meg Nagyváradon. *Königswarter* Herman báró indított válókeresetet neje *Blaskovich* Melánia ellen. Annál nagyobb feltűnést kelt ez a hír, a mely egészen váratlanul lepte meg az előkelő világot, mert ez a házasság regényes körülmények között, sok akadály legyőzése után jött létre, s erre a végére senki sem gondolt.

A jelek ugyan rég mutatták, hogy valami van a házasság között, de hogy mi történt, s hogy a szakadás ilyen komoly, azt nem hitték. Február óta külön élt a báró pár, de ezt annak tulajdonították, hogy a báróné apja súlyos betegen feküdt, s őt ápolja, azért nem lehet Bécsben a férjénél.

Königswarter Herman báró 1887. évben vette feleségül *Blaskovich* Melániát. A báró mint katonatiszt került Nagyváradra, s ott ismerkedtek meg. Rövid ismeretség után szerelemre gyultak egymás iránt, de két akadály

zése, a másik a valláskülönbség. *Königswarter* báró ugyanis zsidó volt. Mégis sok küzdelem után 1887. május 31-én Bécsben megkötötték a házasságot polgari tisztviselő előtt.

Körülbelül 12 éven át boldog házasságban élt a báró feleségével. Két gyermekük született: Jani és Sándor, utóbbi azonban öt év előtt meghalt. Diszharmoniat a házasságban csak a valláskülönbség okozott néha. De az is megszűnt öt év előtt, mikor a báró apja meghalt. Ekkor ugyanis *Königswarter* báró keresztény hitre tért. Nagy feltűnést keltett ez az áttérés, mert az öreg *Königswarter* végrendeletében úgy intézkedett, hogy fia abban az esetben, ha elhagyná a zsidó vallást, egy millió forintot tartozik jótékony célokra adni. 1895. őszén megtörtént az áttérés és *Königswarter* Herman báró az egymillió forintot tényleg ki is fizette. Később magyar honosságot is szerzett a báró.

Ez évi januárban kezdték először sütni, hogy a bárói pár válni készül, de senki nem hitte. Nem láttak semmi feltűnőt abban, hogy egyedül utazott Lourdesbe, Nápolyba a fiával, mert máskor is utazgatott a férje nélkül. Azon sem csodálkoztak, mikor hirtelen hazajött februárban Olaszországból és Budapesten a Hungária-szállóban vett lakást. Avval magyarázták, hogy az apját, *Blaskovich* Sándort ápolja, a kit szélhűdés ért, s azért marad Budapesten.

Azt már különösnek találták, hogy az idén június elején nem ment a bárói pár kiskisántói birtokára, a hol ilyen időtáiban eddig minden évben eltöltöttek egy pár hetet. Itt szokott volt tavasz végén és nyár elején tanulgatni a kis fiuk, a kihez Nagyváradról járt ki *Stark* Gyula, a katolikus iskola igazgatója.

A távolmaradást azonban avval próbálták megmagyarázni, hogy influenza járvány van a megyében.

Ilyen előzmények után szenzációs hatása volt annak a válókeresetnek, a melyet *Stiller* Mór dr. fővárosi ügyvéd ma küldött be a nagyváradai törvényszékhez. A kereset, a melyet *Ballay* bírónak osztottak ki előadásra, a házassági törvény 80. §-a alapján kéri a házassági kötelék felbontását. Ez a szakasz arról az esetről intézkedik, ha a házastársak közötti viszony a házastársi kötelek szándékos és súlyos megsértése folytán olyan cérelmet szenved, a melynél fogva a házastársak együtt élése lehetetlenné van téve. A kereset folytán a törvényszék békéltetésre idézi a feleket, de ennek határidejét csak októberbe tűzi ki.

HIREK.

— **József főherceg nem jön Kisjenőre.** Jelentettük, hogy *József* főherceg le szándékozott jönni a Péter-Pál napján Kisjenőn tartandó lóversenyre. A főherceg értesítette ma a verseny rendezőségét, hogy közbejött okok miatt ezuttal nem jöhet le Kisjenőre.

— **Hieronymi Károly** belső titkos tanácsos, városunk országgyűlési képviselője, e hó 27-én, szerdán este e gyorsvonattal Aradra érkezik, hogy itt választói között töltsön néhány napot. 28-án a képviselő részt vesz a waggongyár igazgatósági ülésén, 29-én délelőtt látogatásokat tesz és fogad, délután 4 órakor pedig visszautazik Budapestre. A waggongyár gyűlésére lejön *Tisza* István gróf is.

— **Erzsébet királynő arcsképe.** Hatalmas faláda érkezett tegnap a megyeházára, melyben egy arczkép volt, a tragikus véget ért királyasszony: *Erzsébet* képe. A kép életnagyságban, menyasszony korából mutatja

tesztény úgy a nagyságban, mint a kivitelesen, sőt a képet övező keretben is párja annak a másik diszes festménynek, mely a királyt ábrázolja. A királyné arczképét, valamint a megyének már a millenium idejéből birtokában levő király arczképét *Innocent* Ferencz festőművész festette. A királynét ábrázoló festmény most a főispán szalonjában áll s az új gyűlés-teremben lesz elhelyezve.

— **Az új államtitkár.** A hivatalos lap vasárnapi száma a következőkben publikálja az új kereskedelemügyi miniszteri államtitkár kinevezését:

Kereskedelemügyi magyar miniszterem előterjesztésére dr. *Nagy* Ferencz m. kir. udvari tanácsost és budapesti tudományegyetemi nyilvános rendes tanárt a kereskedelemügyi miniszterim államtitkárává kinevezem.

Kelt Bécsben, 1900. évi június hó 16-án.

Ferencz József, s. k.

Hegedüs Sándor, s. k.

— **Az aradi papir-anyag gyár üzemben.** Arad egyik legmodernebbül berendezett ipartelepe: a papir-anyag gyár mintegy másfél évvel ezelőtt, kénytelen volt üzemét beszüntetni, mert a tulajdonos részéről eszközölt óriási befektetések nemcsak a gyár jövedelmezőségét haladták meg, de felülmúlták a gyár alapítójának anyagi erejét is. A papir-anyag gyár azóta a budapesti Bankegyesület kezébe került, mely ez idő szerint azzal a tervvel foglalkozik, hogy egy részvénytársaság kezében újra üzembe hozza azt az esetben, ha először az állam, másodsor pedig Arad városa részéről kellő támogatásban részesül. A telep mintegy száz munkásnak nyújt állandó foglalkozást, azonkívül fontos közgazdasági munkát végez Arad vidékére nézve szalmaanyagának beszerzésével

is. A bankegyesület, bizonyos kedvező elnyerése után, megalakítja a részvénytársaságot, s újabb befektetésekkel kísérletezik. Arad ezen modern ipartelepének talpra állása. A gyár igazgatósága ma kérelmezi az engedélyének megújítását.

— **Desseffy püspök adománya.** A nagyváradi püspök tudvalevőleg a milleniumi év alkalmából 20.000 korona évi adományt ígért a nagyváradi házmegyéje papjainak felszegélyezésére. *Desseffy* püspök most küldte meg az esedékes 20.000 korona félévi részletet a segélyalapnak.

— **Mangra Vazul bejelentése.** *Goldis* nagyváradi görög keleti püspök most jelentette meg Bihar vármegye alispánjának *Mangra Vazul* püspöki helynökke történt megválasztásáról szóló átirat a következő:

Tekintetes Alispán Ur!

A folyó évben megtartott aradi román egyházmegyei zsinat a nagyváradi román Consistóriumnál elnöklő püspök vikáriussá *Mangra Vazul* püspöki helynök cellusomat választotta meg, s őt kánonok értelmében megerősítve folyó év és jövőre a nagyváradi Consistóriumnál tartott üléseken új méltóságába be is vezettettem.

Miről Tekintetes Alispán urat szíveskedve domásvétel végett értesíteni van szíveskedve kérem.

Kelt Aradon, 1900. június 14.

Goldis püspök

Hasonló átiratot intézett *Goldis* nagyváradi polgármesteréhez is.

— **Változás a klérusban.** A csanádi püspök *Mcraetz* Gyula csávosi adminisztrátor ugyanoda plébánossá nevezte ki. Segédpüspökké disponáltattak: *Pörzsölt* Géza, *Oszyre*, *Süle* János Nagy Oszról N.-Szt.-Miklósra, *Hrusa* Antal Dettáról Vingára, *Schum* zsó Dettára és *Géhl Imhoff* János renczendi sz. rezetes fogdalmára. A püspök és a csanád egyházmegye plébánáriába, mint szanádi plébánáriába

— **Az aradi téli kertben.** A Fehér Kereszt szálloda téli kertjében a látó uri társaságot kellemetlen jelenet zavart meg. Egy czéltévesztett pezsgős pohár a társaság egy-egy férfi tagját szóváltásra és tetlegességre ragadta. Az eset rövid leírásai a következők: A nagyobb társaság tagja, miután poharát kiitta, feje fölött tartta, úgy hogy a vékony pohár szerteszóródott az eldobott poharat a másik társaság tagja sértőnek találta, a miből szóváltás tetlegesség keletkezett. A verekedő társaság többi tagjai rögtön szét választották a szétválasztás heve alatt egy csattanás zott, mely, mint később kitudódott, a küzdő, mellényzsebbe való, flobert pohárból eredt. A két társaság ezek után hamar elhagyta a téli kertet. Az ügynek halljuk — folytatása lesz.

— **A temesvári protosynczell felavatása.** A temesvárról táviratozzák, hogy *Brunkovich* Lieticza Jenő protosynczellt, a temesvári püspöki titkárt archimandritává nevezte meg. *Povits* Nicanor püspök tegnap ünnepi beszédet mondott neki a méltóság jelvényeit.

— **Ar aradi ügyvédi kamara közlése.** Szi, hogy dr. *Oláh* Antal ügyvéd, Ocsárd helylyel, az ügyvédi lajstromba folytatás végett.

— **Eljegyzés.** *Érczy* Oszkár aradi államvasuti hivatalnok eljegyezte *D. I. zsef*, a Vas-kövérház bérlőjének bájos *Ninus* kisasszonyt.

— **Az államvasutak gépgyáranak.** még egy sztrájkolnak. Mind mint népligeben, s vig poharazás kártyás saszját szorakoztatja a sztrájkolókat gulat közöttük igen nyugodt. Az igazdében tudatta a sztrájkolókkal, de után a még járó munkadíjakat ki

lentkezőknek, a sztrájkolók azonban nem is hederítették a hirdetésre, amennyiben kimondták, hogy nem mennek el járandóságaikért. A munkások el vannak látva pénzzel, s elhúzzák a sztrájkot a végsőig.

— **Fel ségsértésért elítélt ügyvéd.** Debreczenből táviratozzák, hogy az ottani esküdtbiróság ma tárgyalta *Király Péter* ügyvéd fel ségsértés bűnpörét. *Király* cikket írt egyik debreczeni lapba ezzel a címmel: *Az osztrák császár.* Az esküdtsek bűnösnek mondták *Királyt* a fel ségsértésben s ennek a verdiktnek alapján a törvényszék elítélte két havi államfogházra.

— **Temessenek egymás mellé.** Ma temették el a tegnapi kettős öngyilkosság áldozatait, a szép *Dán Francziskát* és *Lestyán Andrást.* A leánynak, mint ismeretes, az volt végső kívánágát, hogy szerelmesével egy sírba helyezték. „Az isten átka sujtja azt, ki nem engedi, hogy egymás mellé temessenek bennünket” — írta utolsó levelében. Ma megtörtént a temetés, melynek legnevezetesebb momentuma az volt, hogy a két öngyilkost — nem temették egy sírba.

— **Meghosszabbított koncesszió Szilágyi Sándor** kunágotai lakos még a múlt évbe engedélyt kapott a *Löksháza* és *Kunágotá* közt építendő gazdasági iparvasutó építésére. A miniszter most arról értesíti a megye hatóságát, hogy az engedélyt Szilágyi kérelmére újabb egy évre meghosszabbította.

— **Nagy bolttűz Pécskán.** *M.-Pécskáról* jelentik, hogy ott *Iritz Frigyes* főtéri üzletében vasárnap este 6 órakor eddig még ismeretlen okból tűz támadt s a bolt teljes berendezése az ott felhalmozott árucikkkel együtt összeégett. A kár 12,000 korona. A leégett áruk biztosítva voltak.

— **Kazánvizsgálat.** *Stengl Andor* aradi kazánvizsgáló biztost július 25-étől számított négy heti szabadsága alatt *Eisner Izidor* helyettesíti.

— **Temesvár kerékpáradoja.** Temesvár volt az első város az országban, mely a kerékpárosokra adót kivetett. A kerékpárosoknak ugyan nem igen volt inyitkre, de azért csak pontosan szállítják immár adójukat. A múlt hónapban 3272 korona kerékpáradó szedett be a városi adóhivatal, míg tavaly ugyanazon hónapban csak 3093 koronát.

— **A gyilkos becsülete.** A szegedi kir. ügyészséghez ma olyan hivatalos jelentés érkezett egy fegyencz feltételes szabadulásáról, amely — mint az ügyészségnél mondják — páratlan a maga nemében. Egy fegyházbíró gyilkosnak a „becsületességét” bizonyítja az a hivatalos akta, amely tudtára adja a szegedi kir. ügyészségnek, hogy a váci fegyház egyik legsúlyosabb rabjának, *Rossu Sándornak*, akit életfogytiglan való fegyházra ítélték, most visszaadák a szabadságát. *Rossu Sándor* battonyai ember 1885-ben került az aradi törvényszék elé. Szenzációs bűnpör volt az, amikor ezt az aradi gyilkost elítélték. Egy rendbeli gyilkosság, egy rendbeli rablás kísérlet volt *Rossu Sándor* büne, amiért ösbűntetésül életfogytiglan fegyházra ítélték. Ezelőtt tizenöt évvel április 29-én kezdte meg súlyos rablását Illaván, ahol négy és fél évet töltött. A megfogószerzőt innen Vácra vitték az ügynevezetű közvetítő intézetbe. Itt alkalma volt megmutatni *Rossu Sándornak*, hogy megbánta-e bűnét és hogy megjavul-e. A váci közvetítő-intézet súlyosabb rabjait ugyan s nap-napután szabad munkára engedik. Kiküldik őket mező munkára, vagy a közeli erdőségekbe fát vágni, minden őrizet nélkül. A fegyelmzett rabok aztán maguktól visszaternek estéknél a fegyházba és így morzsolják le büntetésidejüket. Természetesen ez a felszabadság csak addig tart, amíg valamelyik fegyencz nem követ el valami csinytevést. Mihelyt észreveszik, hogy valamelyiken kiút a régi vér, rögtön visszahelyezik a magánzárkába. A szegedi ügyészséghez érkezett hivatalos jelentés elmondja, hogy *Rossu Sándor* tizenöt évet és hét napot töltött anélkül, hogy a legkisebb panasz merült volna fel ellene. Péld-

dás magaviseletében már évek óta úgy megbiztak és javulása olyan világosan mutatkozott, hogy a múlt hónapban az egykori gyilkost feltételes szabadságra ajánlották. Ma azután elbocsátották a váci fegyházból *Rossu*. Feltételesen visszdadt neki a szabadságát, amelyet *Battonyán* fog élvezni. *Rossu Sándor* feltételes szabadsága 1906 június 2-ig tart. Ha addig nem követ el semmi törvénybe ütköző cselekedet, akkor visszanyerni végleges szabadságát, ellenkező esetben újra visszaviszik a váci fegyházba, ahol az életfogytiglan fegyházbüntetés érvényben marad.

— **Robbanás egy bányában.** A bányamunkások elővigyázatatlansága ismét nagy szerencsétlenségnek volt okozója a *terrínajai* köszénbányában. Ma hajnalban — mint rendesen — *Davy*-féle biztosítólámpákkal és csákányokkal szálltak le a munkások a föld gyomrába, hogy nehéz munkájukat folytassák. Alig dolgoztak odabenn, mikor egyszerre lámpájuk a fejlődő bányalég következtében elaludt és a következő pillanatban már óriási detonáció reszketette meg a levegőt. A bányalég az egyik munkás lámpájától meggyuladva, irtózatossá erővel robbant fel. Eddigi jelentések szerint huszonhárom köszénmunkás holttestét hozták felszínre. *Harminczkét* munkásnak még eddig nem akadtak nyomára. A bányahelyiségben a munkások között a kétségbeesés óriási. Szívszaggató a látvány, midőn a benvesztett munkások hozzátartozói kenyérkeresőjük holttestére akadtak. A mentési kísérletek még tartanak.

— **A morfinizmus gyógyszer.** A német lapok nagyfontosságú orvosi fölfedezésről adnak hírt. *Dr. Ennerich Ottó* baden-badeni orvos korszakalkotó fölfedezéséről. A morfinizmus elleni gyógyszer foglalkoztatja most az európai szaköröket. *Ennerich* találmánya erősen savas növényekből sajtolt olaj, melyből a betegnek naponta kétszer vagy háromszor néhány csepp kell bevennie. A három héten keresztül folytatott kurának az az eredménye, hogy a beteg megundorodik a morfiuntól s abban hagyja az injekciókat. A szörnyű betegség elleni fölfedezés az egész emberiségnek hátaját biztosítja *Ennerich Ottó* orvosnak.

— **Emberbőr kerestetik.** Furcsa és szokatlan hirdetést tesz közzé a *hattowitzi* ércművek munkásbetegségélyző pénztára. Kerestetnek oly 21—26 éves fiatal emberek, akik hajlandók egy súlyos beteg megmenésére illő díjazás fejében a hátuk bőréből egy egy keveset átengedni. Nemrég ugyanis egy *Schikora* Antal nevű munkás valami katasztrófánál súlyosan összeégette a hátát, úgy hogy a sebek nem tudtak beönni és az orvosok véleménye szerint a szerencsétlen ember menthetetlenül elpusztul, ha csak valamely egészséges ember hátáról nem telepitenek át bőrt a sebeire. A hirdetés már jó egyptárszor megjelent, de eddig még eredmény nélkül és vajmi kétséges, hogy egyáltalában akad-e valaki, aki egy pár tallérért végrehajtja magán egy kissé nyuzás műtetét?

— **Öngyilkossági kísérletek.** *Bende Róza* 23 éves cseledeány ma reggel 9 órakor a *Kenyérmező-utca* 9. szám alatt házában lugoldatot ivott. A mentők súlyos sérüléseivel a *Rökus-kórházba* vitték. — Ugyancsak ma reggel fél 6 órakor *Bokos Julia* 34 éves rendőri felügyelet álló leány szintén lugkoldatot ivott. A veszedelmes mérég azonban nem okozott nála bajt. Az előhívott mentők őt is a *Rökus-kórházba* vitték. Mindkét leány szerelmi bánatból nyult a méréghez.

— **Adomány.** *Tedeschi* Viktor ismét egy nagyobb szállítmányú kávéházban gyűjtött cukrot juttatott az árvaháznak. A cukor értéke 43 forintot tesz ki.

— **A spirituszlámpa áldozata.** *Weisz Mór* né szül. *Kupler Regina* 67 éves budapesti magánzónó az este *Kender-utca* 4 sz. a. levő lakásán spirituszlámpa mellett kávé melegített. E közben kötenyére öntötte a borszeszt, a melytől pár pillanat alatt lángba borult egész ruházata. Mire segítségére mentek, teste annyira összeégett, hogy haldokolva vitték a *Rökus-kórházba*.

— **Öngyilkossági kísérlet az anya sírján.** A boldogtalan szerelem ma ismét az öngyilkosságba kergetett egy szerencsétlen fiatal leányt, aki szerelmesében csalódott. *Mészáros Róza* tizenhat éves szobaleány az öngyilkosságot, aki a temetőben, édes anyja sírján követett el öngyilkossági kísérletet. A fiatal szobaleány már régebb óta szerelmi viszonyt folytatott egy iparos segéddel, aki az utolsó időben elfordult a leánytól, ami annyira elkeserítette, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Délután *Hegyessy Antal* iparossegéd és *Burlácz Róza* barátja társaságában ment ki a temetőbe. Odakünn kísérőtől elvált, azzal az ürügygel, hogy az édesanyja sírjához megy imádkozni. A sírhoz érve, napernyőjét arca elé tartotta, hogy kísérői észre ne vegyék és egy hajtásra kiürítette a zsebében rejtve tartott üveg tartalmát. Barátnőjének kissé hosszadalmasnak tűnt fel *Mészáros Róza* elmaradása és keresésére indultak. A szerencsétlen leányt édesanyja sírján fekvő, önkívületi állapotban találták. Az esetről nyomban értesítették a rendőrséget. *Vidéky Gyula* rendőrtisztviselő és *Tisch Mór* dr. mentek ki a helyszínére. A szerencsétlen leányt beszállították a kórházba.

— **Verekedés.** Budapesten az éjjel a külváciuton, a régi vámnál nagy verekedés volt. Két társaság veszett össze s e közben *Kollár János* 19 éves kocsi és *Krinz József* 21 éves napszámot veszedelmesen összeszurkálták. A társaság tagjai az őrjárat közeledtével elmenekültek hátrahagyva a két sebesültet, a kiket a mentők a *Rökus-kórházba* szállították.

— **Utletes,** valóban megfelelő tombola tárgyak legjobban *Porter Vilmos* koronás áruházában Aradon szerezhetők be a Központi szálloda épületében. A koronás áruház rendkívüli ármérséklésben részesíti a tombola tárgyak bevásárlóit s szállít ugyanugy helyben, mint a vidékre. Béli legyezők és egyéb cikkek szintén pazar választékban kaphatók ugyanugy helyben, mint urak számára.

— **Aranykeretes szemüveg** veszett el tegnap este a nyári színházban a *Simonyi-utca* végéig. A kereset megvalósító keret a *Simonyi-utca* végéig hivatalban átadni.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papírkereskedő ur (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A vőlegény gyilkosa.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

Arad, június 25.

Erdekes szerelmi dráma került ma az aradi esküdtszék elé. A történet hőse *Bleznár Juon*, kit a szerelemföltés gyilkossá tett. A tárgyalást *Fábián Lajos* dr. táblai bíró vezette, bírák voltak: *Földes János* és *Köller János*, jegyző *Zih József*, vádló *Domokos László* kir. alügyész, védő *Nemes Zsigmond* dr., orvosszakértők: *Auszterveil László* dr. és *Halik Aurél* dr. lippai orvos, tolmács *Suciu János* dr.

Esküdtékül kisorsoltattak: *Varga József*, *Landau Vilmos*, *Kerpel Izsó*, *Nikolits Sándor*, *Kneffel Lajos*, *Kolázy Károly*, *Vannay János* dr., *Varga N. András*, *Jelinek József*, *Rozyány György*, *inokai Tóth Lajos*, *Várhol László*, továbbá *Pénzes Akos* és *Szontagh Gyula* pótesküdték.

Trojás községben 1300. márczius 27-ről 28-ra virradó éjjel *Opreán Jozsif* kocsiát gazdája, *Fürst Simon*, istállójában a szénatartóban holtan találta. A csendőrség, megindítva a nyomozást, csakhamar rémregényekbe illő tényállást derített ki.

Szerelme volt a gyilkosság oka: az elhagyott szerető ölte le riválisát, a hivatalos vőlegényt. *Bleznár Juon* a gyilkos 22 éves zömök természetű legény, ki két éven át szerelmi viszonyt folytatott a szépszemű *Kovács Léna* tró-

si hajadonnal, kire azonban Opreán Jozsif iszetemet vetett és hogy birhassa, jegyesévé tette. Már ki is volt tűzve az esküvő napja, minden-apos volt a boldog vőlegény látogatása meny-sszonyánál és nyilván megirigyelte Bleznár uon szerencsés vetélytársát, mert maga is el-ogotott volt szeretőjéhez, míg csak ez év árcius 27-én este rajta vesztett. Ekkor tört-nt, hogy Bleznár Juon esteli 11 óra után egjelent Kovácsék házában, mit az éppen on-ian távozó Opreán észrevevén, visszafutott és konyhában talált fejszét felkapva, kiáltott:
— Mit keresel ily késő éjszaka menyasz-onyomnál.

A következő pillanatban feléje vágott, de ütés csak Bleznár karját érthette, mert a ve-ekedés láttára a menyasszony bátyja is előg-ott a szomszéd szobából és közbe vetette ma-át. A rég. szerető eként megzavartatván, csak- ar ott hagyta Kovácsék házában, de a felbő-ült vőlegény utána iramodott és az uton még yszer megfenyegette Bleznárt, ki az éj ho-lyában üldözője elől elmenekült.

Szerelmese jelerletében ily mélyen meg-égyenítve, szörnyű bosszút forralt Opreán el- és eltökélte magában, hogy még az éjjel rozva legyilkolja. Tudva azt, hogy Opreán Jo-ff az istállóban a szénatartóban alszik, meg-este, míg ez mély álomba merült és magához éve *Andriku* Petru béres szobában levő egyik ósis hatalmas fejszét, oda lopódzott Opreán ekhelyéhez és annak a *bal fül-csont tájára oly szonyu csapást mért, hogy az minden jajszó nélkül örnyet halt.*

A szénatartóban egy-egy lépésnyi távolság- an aludtak még *Balez* Vaszilie és *Negru* Juon ocistársai, kik azonban az egészből semmit em hallottak és csak reggel látták nagy ré-ülten, hogy a mellettük fekvő Opreán halott. megtekintés után körülnézte és csak közeliabbi

örként.
Mindez a mai tárgyaláson, részben vádlott ismerése, részben a kihallgatott nagyszámu anuk vallomása által beigazolást nyert és így magára a tény, minden kétséget kizárólag kide-rittetett.

Legérdekesebbtanu volt maga *Kovács* Léna, a menyasszony, a k az elnök azon kérdésére, hogy Opreán Jozsif halálából származott reá va-ami kár, azt felelt:

— Nekem csal az a károm, hogy *most se léány, se asszony nm vagyok*

Domokos László kir. alügyész *szándékos emberölés büntetve* vádolta Bleznár Juont és a megsúlyosabb büntetés, *tizenöt évi fegyház* kiszabását hozta javaslta, hangsúlyozva, hogy a kötetlen halállal büntetendő gyilkosság ki-mondását csak azért nem indítványozza, mert beigazolást nyert, hogy Opreán Jozsif előzőleg bántalmazta a vádoltat.

Némess Zsigmond dr. védő az enyhítő kö-ülményeket csoportosította; hivatkozott vádlott fiatal korára, fékteen indulatára és azon erős felindulásra, melyre Opreán súlyos bántalmazá-sával idézett elő. Azzal is védekezett, hogy Op- reán vasvillával támadott reá, midőn az istálló- ban megillantotta, ez indokból védő a főkérdésbe a *jogos védelmet* is felvételni kérte és min-kenképen oda igyekezett, hogy a cselekmény *erős felindulásban követett emberölésnek* minő-síttesék. E célból egy mellék kérdés feltevé-sét is indítványozta, minek a törvényszék helyt is adott.

Rövid válasz és viszonyválasz után elnök a legidősebb esküdtnék, *Varga* Józsefnek átadta az esküdtek elé terjesztett kérdések szövegét, mire az esküdtek, hosszas tanácskozás után mehozták a verdikét, mely szerint Bleznár

Juon *egyhangilag bűnsnek mondták ki*, azzal, hogy a jogos védelem esetét sem látják fenn-forogni. A verdiket *Vannay* János dr., mint az esküdtek főnöke hirdette ki.

A törvényszék erre felhívta a feleket, in-ditványaik megtételére a büntetés kiszabását il-letőleg, mire *védő* ismételtén reámutatott a fenn-forgó enyhítő körülményekre, kérve az ennek megfelelő 92-ik szakasz alkalmazását.

Esteli 10 órára járt már az idő, midőn az elnök kihirdette a törvényszék ítéletét, mely Bleznár Juont, a fennforgó enyhítő körülmények figyelembe vétele mellett, *öt évi fegyházbüntetés-sel sújtotta.*

Vádlott és védője az ítéletben megnyugod-tak, ellenben a vádló az enyhítő körülmények figyelembe vétele miatt, semmiségi panaszt je-lentett be.

MULATSÁGOK.

Vigalmi naptár:

Június 29. A kisjenő-erdőhegyi kaszinó-egyesület tánczestélye.

Július 1. A Meteor kerékpárklub népnünpélye (Városliget.) — Az aradi iparosijak önképző- és betegsegély-ző-egyletének műkedvelői előadással egybekötött tánczvi-galma (Uj-Arad, Csalogovics.) — Az aradi vas- és fém-munkások szakegyletének júliálisa (Csálai erdő.)

Július 7. A magyarvárosi tánczkezdő ifjuság táncz-vigalma (Sarló-utca 3.)

Július 15. Az aradi dalegylet népnünpélye (Városliget.)

Július 22. Az aradi cigányzenészek egyrészenek ju-liálisa (Csálai erdő.)

Augusztus 12. Az aradi kereskedők körének népnünpé-lye (Városliget.)

(=) **Juniális a Csálában.** A *Jókedv* asztaltár-saság tegnap sikerült juniálist rendezett a csá-lai erdőben, mely késő estig tartott valódi jó-kedvben. A juniáliston részt vettek:

Asszonyok: Szászné, Schriffertné, Csenkáné, László Béláné, Weinbergerné, Valentininé, ifj. Vargáné, Szabóné, Vuja Jánosné, özv. Tóth

Ferenczné, Friczné, Baimann Jéhoné, Stefan Józsefné, Kovácsné, Szekuláné, Markovics Mik-lósné, Szász Jarominé, Wagner Jánosné, Mül-lerné, Veszeliné, Jassekné, Hujer Mihályne, Lupesicsné, Jankovicsné, Kovácsné, Csizmásné, Heim Ferenczné, Mittelmanné, Bihacsiné, Sze-pesiné, Fok Gáborné.

Leányok: Schliffert Róza, Szász Rózika, Csenka Katicza, Vuja Katicza, Argyelán növ., Steif Katicza, Blau Teréz, Csete Juliska, Szőke Mariska, Hubert növ., Szigethy növ., Zucz Re-gina, Zehmayer Anna, Varga Juliska, Brunner Klára, Fricz növ., Mosolygó Jolán, Veldin Erzsí, Braun Éva, Tóth Erzsike, Stefan növ., Jovanov Ilona, Lika Rozika, Hamzsa növ., Markovics növ., Versching Julia, Öllerer Anna, Wagner növ., Müller növ., Steucz Katicza, Veszeli Te-réz, Jassek növ., Lammert növ., Hujer Irma, Folgerhauer Czezcilia, Szuperics Gizella, Jan-kovics Milka, Balogh Ilona, Mittelmann Mariska, Fok Jolán, Heimann Gizella (Dombegyháza), Bihacsi Teréz, Szepesi Teréz, Heim Gizella, Valter Jolánka, Meglics növ., Szekula Rozika.

(=) **Vasmunkások juniálisa.** Az aradi vas- és fém munkások szakegylete június hó 1-én va-sárnap két zenekar közreműködése mellett a csálai erdőben, saját pénztáruk gyarapítására, nagy confntti csatával egybekötött juniálist ren-dez. Kezdeté délután 2 órakor. Belépti-díj: Sze-mély-jegy 80 fillér. Család-jegy (3 személy) 1 korona 40 fillér.

SPORT.

+ Az „aradi tornaegyesület” több tagja *Schmidt* János dr. választmányi tag vezetése alatt vasárnap a regényes szépségű milovai völgybe kirándulást rendezett. A kirándulók a reggeli vonattal indultak el Aradról s Rad-nán kiszállva, a solymosi várromokhoz gya-logoltak, hol a reggelit költötték el. Innen a hegygerinczen keresztül a Milova alatt húzódó völgybe vonultak, hol egy szép tisztáson csőr-gedező patak mentén telepedtek le. Itt fogyasztották el jó ízűen a magukkal hozott ebédet,

mely után a festői vidéket bejárták. Délután 5 órakor ugyanazon az uton, a melyen jöttek visszagyalogoltak Radnára, honnan az esteli vonattal tértek haza az igen szép utat bejár- kirándulók.

+ **Az arad-hegyvidéki turista-egyesület** vá-lasztmánya holnap kedden, f. hó 25-án este 6 óra-kor a Millenium-sörcsarnok külön helyiségében ülést tart, melyre annak t. tagjai ezuton isme-telten tisztelettel meghívotnak. Tárgysorozat: 1. Főtitkár jelentése az elmúlt hó folyamán megtartott kirándulásokról és a beérkezett ügy-iratokról. 2. Pénztárnok havi jelentése. 3. Új tagok felvétele. 4. Indítványok. *Az elnökség.*

TÖRVENYKEZES.

§ **Az elhalasztási díj.** Nagy Lipót ügynök magára vállalta *Csávolszky* Lajos orsz. képviselő vagyoni viszonyainak rendezését s mindent el-követett, hogy anyagi ügyeit ismét a régi egyen-sulyba állítsa vissza. A mult év július 15-én a kincstár által Csávolszky ingóságaira egy árve-rés volt kiütve. Ezt az árverést akarta Nagy Lipót mindenáron elhalasztani. Az árverés nap-ján délelőtt felment *Spur* János pénzügyi tit-kár lakására, hogy az árverés elhalasztását képe. A titkár nem volt otthon, az ügynököt *Spurné* fogadta. Nagy Lipót ekkor azt az ajánlatot tette a titkár felségének, hogy ha azonnal felkeresi férjét s rábeszéli, hogy az a nap délutánra ki-tűzött árverést hivatali hatáskörénél fogva ho-szúnteti vagy elhalasztja, 1000 frtot ad neki. *Spurné* ezt az ajánlatot közölte férjével, mire a titkár megvesztegetés miatt jelentette fel az ügynököt. A vizsgálat során Nagy Lipót természetesen tagadta, hogy ő 1000 frtot ígért volna, de azért mégis vád alá került. Ma tárgyalta ezt az ügyet a budapesti büntetőtörvényszék Bu-konyi bíró elnöklete alatt. A tárgyaláson a vá-dat Böhm dr. alügyész képviselte, vádlottat György Lipót dr. ügyvéd védte. Vádlott ma is tagadott, de azért a törvényszék *Spurné* eskü alatti vallomásával beigazoltnak találta a meg-vesztegetés tényét s elítélte *egy havi fegyház*. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, de a vádlott és védője felebbévezést jelentettek be.

ment a kir. kuria hirdetői tábláján. Szép után szeptember hó 13-án kerül sorra, az í. büntető tanácsban, s referense *Szekács* Ferencz kuriai.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditor u-Verein a következő fizetésektelenségeket jelent: *Fleischer* Antal kereskedő Bécs. — *David* Testvérek cég *Nagybánya*. — *Kerndl* Henrik Mährisch-Ostrau. — *Orbán* Rikhard Aussig. — *Mar-balla* Antal kereskedő *Bács-Földvár*. — *Lukács* Mór kézműáru kereskedő *Szeged*. — *Neumann* R. kereskedő *Nagy-Szeben*. — *Jakab* és *Társ* *Csik-Szereda*.

S z e s z ü z l e t

— Június 25. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per liter 1/2 beleértve 70 korona fogyasztási adót. Szarított moslék 11 korona métermassánként.

Budapest-kőbányai sertéskeresk. csarnok

— Június 25. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 90. — 92. — fillig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 95. — 97. — fillig. Fialat közép páronként 251—320 kilogram sulyban 95. — 96. — fillig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 94. — 96. — fillig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felül sulyban — fillig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felül sulyban — fillig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillig. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban — fillig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felül sulyban — fillig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillig. Romániai eredeti (Stachi) Nehéz páronként 240 kilogrammon felül sulyban — fillig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillig.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 25.

Déltőzsde. Buzakinál csekély, vételkedv jó. Szilárd irányszat mellett 40.000 métermázsa került forgalomba, 10 fillérrel magasabb áron. Egyéb gabonaművekben kevés forgalom. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	8.21—8.22
Rozs októberre	6.95—6.96
Zab októberre	5.22—5.23
Tengeri júliusra	5.63—5.64
Tengeri 1901. májusra	4.89—4.90
Repce augusztusra	13.35—13.45

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	8.14—8.16
Rozs októberre	6.90—6.92
Zab októberre	5.63—5.64
Tengeri júliusra	5.22—5.23
Tengeri 1901. májusra	
Repce augusztusra	

Zárul 4 órakor:

Osztrák hitelrészvény	698.50
Magyar hitelrészvény	728.75
Lezámitolóbank részvény	470.—
Rima-Murányi vasmű részvény	562.25
Osztrák-magyar államvasuti részvény	679.—
Közüti vasut	615.—
Városi villamos vasut részvény	316.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. június 25.

Magyar aranyjárdék 4%	96.25
Magyar koronajárdék 4%	91.—
Magyar arany 4 1/2%	100.50
Magyar ezüst 4 1/2%	99.60
Magyar keleti vasut	97.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	91.—
Magyar italmegváltási kötvény	98.10
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	158.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	139.—
Osztrák papírjárdék	97.65
Osztrák járdék ezüst	97.50
Osztrák járdék arany	96.50
Koronajárdék	97.—
1860-iki államsorsjegyek	134.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1745.—
Magyar hitelbank részvény	726.—
Osztrák hitelintézet részvény	691.50
Osztrák-magyar államvasut	19.32
20 frankos arany (Napoleonkor)	118.60
Német birodalmi marka	242.20
London	96.50
Páris	

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Szm. sz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Szm. sz. tv. délután 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. e. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáról este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat délután 7.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. reg. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

NAPIREND.

Június 26. Kedd. Róm. kath. naptár: János és Pál. — Protestáns naptár: János és Pál. — Görög-keleti naptár (június 13.): Aquilina. — A nap két 3 óra 49 perccor. Gyűzők 7 óra 44 perccor. — A hold két 3 óra 16 perccor. Nyugszik 7 óra 7 perccor. Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 762.6 milliméter, délután 2 órakor 760.3 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 16.1, délután 2 órakor C° + 22.3. — Szél iránya és erője reggel 7 órakor N. 3, délután 2 órakor DN. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor felborult, délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm. Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra távirati szerinti mai napra a következő időjárás várható: Meleg, északon csapadék, zivatarok.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Június 26. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület választmányi ülése délután 6 órakor (Millennium külön terem.)

Június 28. Az apatelekek-mokrai hegyközség értekezlete délelőtt 9 órakor Apatelekek községházánál.

Június 29. Lovasverseny Kísjenőn.

Június 30. Az aradi atlétikai klub közgyűlése délután 6 órakor. — Gözgépközlekedési és kazánfűtők vizsgálója.

Július 3. Az arad-békési ág. ev. egyházmegye közgyűlése (Mezőberény.)

Július 14. Kórallatorvosválasztás Csersémén.

CSARNOK.

Az asszony.

Irta: Alphonse Daudet.

(Francziából.)

Éppen véget ért az előadás. A tömegnek közepette, a mely vegyes hangulattal eltelve, tödült ki és öntötte el a színház kivilágított nagy feljárdóját, néhányadmagammal, jóbarátimmal, a művészetajtónál vártuk a költőt, hogy üdvözljük. Pedig darabjának épen nem volt valami rengeteg sikere. Súlyos volt a dráma a mi mai közönségünk félnék és banális képzelésének; túlnőtt a színpad keretén, a konvenczió és a megszokott szabályok határán. A szórásalhasogató kritika úgy vélekedett, hogy: „Nem való színpadra!... És az utca kopatái annak a gyönyörűségnek fejében, melyben a pompás versek révén részük volt, olyan képpen vettek bosszút, hogy untig elismélték:

— Ezen ugyan meg nem gazdagodik!...

Mi, mi büszkéek voltunk barátunkra, a miért volt benne annyi bátorság, hogy megcsendítse, megkergetőzzék aranyhangu szép rímivel, szabadjára bocsássa kaptára egész rajzó népét, hogy körülzsongja a csillár műfénységét; a miért volt benne bátorság, hogy hatalmát természet, a nélkül, hogy ügyet vetne a modern színház technikájára, a közönség messzelátóira, vagy rossz szemére.

A gépészek, tüzoltók, a kendőbe csavart nyaku statiszták közül került elő a költő; magas termete kétrét görnyedt, gallériát ráhajtott a gyér szakállára és szürkébe csavarodó hosszú hajára. Szomorú volt. A klakknak, meg a kritikuskoknak tapsából, a mely egyik részére szorított mindössze a nézőtérnek, megolvastá, hogy igen csekély számú előadást ér csak a darab, annak is válogatot és gyér közönsége akad csupán, neve pedig a színpadról hamarosan eltűnik, hamarosan, mintsem hirre kaphatna. Van abban valami leverő, valami kétségbeejtő, a mikor husz esztendei munka után, hogy tehetsége is, kora is megérett, azt tapasztalja az ember, hogy a tömeg vonakodik megérteni. Végre is azt mondja magában:

— Hátha igazuk van!

Az ember fél, nem tudja mitől... Riadó üdvözlésünk, lelkesült kézszerítésünk lelket öntött kissé belé.

— Azt hiszitek csakugyan? Jó volna még is?... De igaz is, hogy megtettem minden telhetőt.

Es láztól égő keze idegesen szorongatta a miénket; könnyel teli szeme fürkésze keresett egy őszinte, megnyugtató tekintetet. A beteg ember rimánkodó aggóása volt az, a mikor azt kérdi orvosától:

— Ugy-e, nem halok meg?

Nem, poétám, nem halsz meg. Rég elfeledték már akkor a sok száz előadást ért operettek és tündéregéket, a melyeknek ezer számra akadt nézőjük, rég elfüstöltek már akkor utolsó falragaszukkal egyetemben, a mikor egyre ifju, egyre élő lesz még a te műved.

Miközben bátorítottunk, biztattuk a néptelen gyalogjárón, olaszos kiejtéssel eléktele-nített erős, mély hangú kiáltás robbant kö-zibéink.

— Hej! művész ur, elég volna tán már a *pojeziszból*... Mennének tán *stufatod** enni!

* Olaszos módra készült marhasült.

Ugyanakkor pedig egy piros-koczkás vászonruhás, köpenyes, vaskos hölgy aggaszkodott bele barátunk karjába, de olyan nyersen és zsarnoki mozdulattal, hogy a költő arcza, viselkedése azon nyomban elváltokott miatta.

— A feleségem, — mondotta nekünk.

Majd feléje fordulva, tétovázó mosolygással szólt:

— Hátha meghívnök őket, hadd kóstolják meg a stufatodot?

Mikor ezzel az asszonynak a szakácsnői hiuságát csiklandotta meg, elég könnyen bele-nyugodott, hogy vendégei legyünk; utnak is eredtünk velük mindjárt ötven-hatan, a Mont-marre felé, hogy megkóstoljuk párolt marhasültjüket.

Megvallom, vágyódtam rá kissé, hogy betekintsek ebbe a művész-otthonba. Barátunk nagyon visszavonult életet élt azóta, hogy megbázásodott, majd örökké vidéken lakott, de a mennyit élete történetéből tudtam, izgatta kíváncsiságomat. Vagy tizenöt esztendővel ez-lőtt, a mikor teljes forrongásban volt még romantikusra hajló képzelete, egy gyönyörű leányt látott meg Róma környékén, a kibe lel-kestől beleszeretett.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Június 25. —

Fehér Kereszt szálloda. Nohr Jakab utazó Bécs. — Silberberger József utazó Bécs. — Papp Jenő utazó Budapest. — Rieger Emil tábornok Temesvár. — Mirka Emil főhadnagy Temesvár. — Leipniker Salamonné bérlő Megyesegyháza. — Pollák Armin utazó Budapest. — Csorba Antal utazó Budapest. — Szigethy Dezső utazó Bécs. — Mayer Károly utazó Bécs. — Lovassy Adolf birtokos és leánya H.-M.-Vásárbely. — Ifj. Abrányi Kornél huszáronkéntes Budapest. — Berger Ignác utazó Bécs. — Pollák Lajos utazó Budapest. — Hochholzer Károly utazó Budapest. — Ormay Mór utazó Budapest. — Styaszny Nándor mérnök Budapest. — Marguhes Salamon gyáros Zombor. — Neuzil A. utazó Bécs. — Bartos Elemér önkéntes N.-Vad. Ekstein Arnold utazó Budapest.

Világos. — Stern Rezső orvos Uj-Szent-Anna. — Sulz Sámuel utazó Pancsova. — Dr. Popovics D. János ügyvéd Kísjenő. — Osztreicher Mór utazó Budapest. — Bock Sándor mérnök Bécs. — Bartos Béla utazó Budapest. — Kalmár Sándor utazó Budapest. — Grünwald Edé utazó Bécs. — Freiberg Samu birtokos Budapest. — Strasser Lajos birtokos Gurahoncz. — Pintér Antal utazó Budapest. — Franyi Sándor mérnök Borosjenő. — Feninger Gyula utazó Budapest. — Gubás Tódor lel-kész Gyula. — Jung S. utazó Bécs. — Duch Ist-ván üzletvezető Paulis.

Központi szálloda. Almy Olivér birtokos Alcsill. — Weisz Mór gyáros B.-Gyula. — Széll Pál albiró Battonya. — Gross Betalan kereskedő Battonya. — Paskesz Lipót kereskedő Battonya. — Flaschner Gyula utazó Szeged. — Schreiber Zsigmond utazó Bécs. — Abeles Bernát utazó Makó. — Büchler Károly igazgató Ippa. — Miklós Farkas gazdasz. — Goldstein Tibias üveg gyáros Petyaháza.

Aradi nyári szinkör.

Kedden, 1900. évi június hó 26-án

A csepűrigók.

Nagy operette 3 felvonásban, 4képben. Irta: M. Ordouneau. Fordította: Makai EmilZenejét: Louis Ganne.

SZEMÉLYK:

Bertillac ... Boda F.	Cradet ... Szeder F.
André ... Erczkövy K.	Bgradéros ... Czako V.
Pingouen ... Gathy K.	Mriou ... Rédey Sz.
Malikorne ... Fenyéri M.	Suanne ... Felhő Rózsa
Bes Etiquette Hegyessi Gy.	Micornené ... Parlagi K.
Bernardin ... Hajnal D.	Bernardiné ... Tolnayné
Valengoujou ... Andorffy P.	Di Libau ... Kalocsy R.
Korcsmáros ... Nyilassi M.	Mvészno ... Turi

EZT KÖVETI:

ARIEL és LOUBÉ

akrobata-művészkilisták világhírű műtárványai.

Közdete 8 órakor.

= Nyomtatványokban =

ha **izlést** keres és **pontos időben** kíván hozzájutni és főleg súlyt fektet **jutányos árakra**, úgy tegyen megrendelést

az

Aradi nyomda részvénytársaságnál

melynek a szakipar legújabb vívmányai szerint új aranyozó és könyvkötészeti gépekkel berendezett

könyvkötészeti osztálya

könyv- és hangjegy bekötéseket olcsó árban vállal és különösen disz-munkák elkészítésében remekel.

Pontosság.

Diszkrét izlés.

Tartós munka.

**Mindamellett
olcsó árak!**

Szóval: teljes megelégedés, úgy hogy ismerőseinek is melegen ajánlhatja.

Egy jó házból való

fiu

gyakornoknak

azonnal felvétetik

Reiniger A. S.

fakereskedőnél Aradon.

1900. évi tavaszi és nyári idényre
valódi brünni szövetek.

Egy vég 3.10 méter hosszú és teljesen elegendő egy teljes férfi öltönyre (kabát, nadrág és mellény) ára csak	<table border="0"> <tr><td>frt</td><td>2.75,</td><td>3.70,</td><td>4.80</td><td>jó</td></tr> <tr><td>></td><td>6.—</td><td>és 6.90</td><td>a jobb</td><td></td></tr> <tr><td>></td><td>7.75</td><td>a finom</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>></td><td>8.65</td><td>a finomabb</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>></td><td>10.—</td><td>a legfinomabb</td><td></td><td></td></tr> </table>	frt	2.75,	3.70,	4.80	jó	>	6.—	és 6.90	a jobb		>	7.75	a finom			>	8.65	a finomabb			>	10.—	a legfinomabb			valódi gypaju szövetből.
frt	2.75,	3.70,	4.80	jó																							
>	6.—	és 6.90	a jobb																								
>	7.75	a finom																									
>	8.65	a finomabb																									
>	10.—	a legfinomabb																									

Egy vég fekete szalon öltönyre 10 frt, ugyazintén felöltő szövetek, turista loden, finom Kam-garn stb. szállít gyári árban és a legnagyobb pontossággal a mindenütt előnyösen ismert

Siegel-Imhof-féle szövetgyári raktár Brünnben.

Mintákat ingyen és bérmentve. Mintának teljesen megfelelő szállításért szavatosság vállalatik.

Magán felekre nézve feltétlenül előnyös, hogy rendeléselt közvetlenül a fenti gyári cégénél tegye meg. 1408

Kertés

segéd

alkalmazá

keres

julius 1-én belépés

Bővebbet e lapok kiadvatalában.

2057—1900. pm.

Pályázati hirdetmény

Arad sz. kir. város tanácsánál egy 2200 korona évi fizetéssel és lakbérletmennyével vadalmazott fogalmazói állás elutasítás útján betöltendő lévén, kat, a kik ezen állást elnyohajtják, s az 1883. évi I. t. szakaszának VIII. pontja más tételében előirt minősítássalnak, felhivom, hogy pályázati vényüket hivatalomhoz 1900. július hó 10-ig bezárólag benyújtsanak.

Aradon, 1900. évi június hó 10-án.

Salacz,
kir. tan. polgárm.

Kiadó

fűszer üzlet

Egy állványokkal berendezett fűszer üzlet, a Salacz Gy. és Kölcsey-u. sarkán azonos

kiadó.

Bővebbet a háztulajdonosok

Arad szab. kir. város kap. hivatal

9038—1900. kh.

Hirdetmény

A nagymélt. földmivelési kir. miniszterium 52742—1900. magas rendelkezéssel Arad város állományának megvizsgálását elvégeztette; minélfogva felhívom az összes lótulajdonosokat és pedégbelváros, Sarkad, Erzsébet külváros és Ujtelep városrészen lakókat, hogy június 26-ikán délután 2 órakor a nagyvásártéren; Ségá, Poltura külvárosokban és tanyákon lakó lótulajdonosok, hogy június 26-ikán délután 1 órakor Gájban a Gizella-téren összes lovaikat megvizsgálás végett vetlenül állítsák elő, mert a későbbiekben a legszigorubbant fog büntettetni.

Arad, 1900. június hó 25.

Green,
alkapitány

Legkiválóbb • minőségű • cseresznye.

Cseresznye!

Cseresznye!

Minden háztartásnak disze, a befőzésre kitünő és mint csemege-gyümölcs minden versenyen felül álló

Krassó-Szörénymegyei

fekete cseresznye,

mely gyümölcs bármely mennyiségben egyedül csak nálam, a legmérsékeltebb árban, minden időben kapható.

Spielmann Albert

fűszerkereskedő

ARAD,

Karolina-utca.

Cseresznye!

Cseresznye!

Gyümölcskiállításán kitünt. cseresznyefaj.

Pompás zamatu cseresznye.

Befőzésre legjobb cseresznye.

Egy kényelmes

uri lakás

mely áll: 5 szoba, elzárható külön folyosó, kert és minden hozzártartozókból

elköltözés végett azonnal

vagy 1-ső augusztustól

átadandó

igen jutányos bér mellett.

Czim a kiadóhivatalban.

330—1900. g. sz.

Árlejtsési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széké 1500 drb. határjelzőknek szállítása iránt folyó évi július hó 2-án d. e. 10 órakor árlejtsést tart.

Kikiáltási ár: darabonként: 1.6 korona.

Bánatpénzül leteendő 240 korona készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtsésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtsés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtsési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtsési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtsést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1900. évi június hó 18-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

A nő szépség emelésére, tökéletesítésére s fenntartására a legkitünőbb, teljesen ártalmatlan, vegyírt és zírmentes készítmény a

Margit-Créme.

Rövid 146 alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket. még koros egyéneknek is üdébájos arczszint kölcsönöz.

Hamiltásoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamiltások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetés szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csak oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlitatnak. Felelőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalom.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykeresleti állomás vizsgálatai bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arczviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamiltásoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszerárban és illatszerekkereskedésben.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.